

Bu sabahki haberler

Bu sabahki sovyet tebliği

“Ostrovsk ve Bobruiskte mukabil taarruza geçtik,, Almanlar Dina nehrini geçmiye muvaffak oldular

140 düşman tankı tahrib edildi, Romanyanın Yaş ve Köstence şehirleri bombalandı

Moskova, 6 (Radyo) — Sovyet istihbarat bürosu tarafından bu sabah neşredilen Sovyet harb tebliği:

5 Temmuz günü, Borisof, Ostrovsk, Bobruisk, Novograd - Volinovk istikametlerinde ordumuzla düşmanın motörlü kuvvetleri arasında çok şiddetli muharebeler cereyan etmiştir.

5 Temmuz günü sabahleyin, Ostrovsk istikametinde şiddetle taarruza geçen ordularımız, düşmanı Ostrovsk şehrinin cenubuna atarak, düşmana çok ağır zayıflar verdirmişler, ve 140 tank tahrib etmişlerdir.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Kızıldordu Dinyepere doğru çekiliyor

Vişi, 6 (A.A.) — Londradan gelen bildiğine göre Exchange Telegraphin Rusyadaki hususi muhabiri, Stalinin emri mucibince Kızıldordunun Dnieper hattı üzerine çekilmekte olduğunu teyid etmektedir.

Ordu çekilirken erzak depolarını, hayvanları, köylülerin evlerini, köprüleri, demiryollarını tahrib etmektedir.

İtalyan kıt'aları Rus merkez cephesinde görüldü

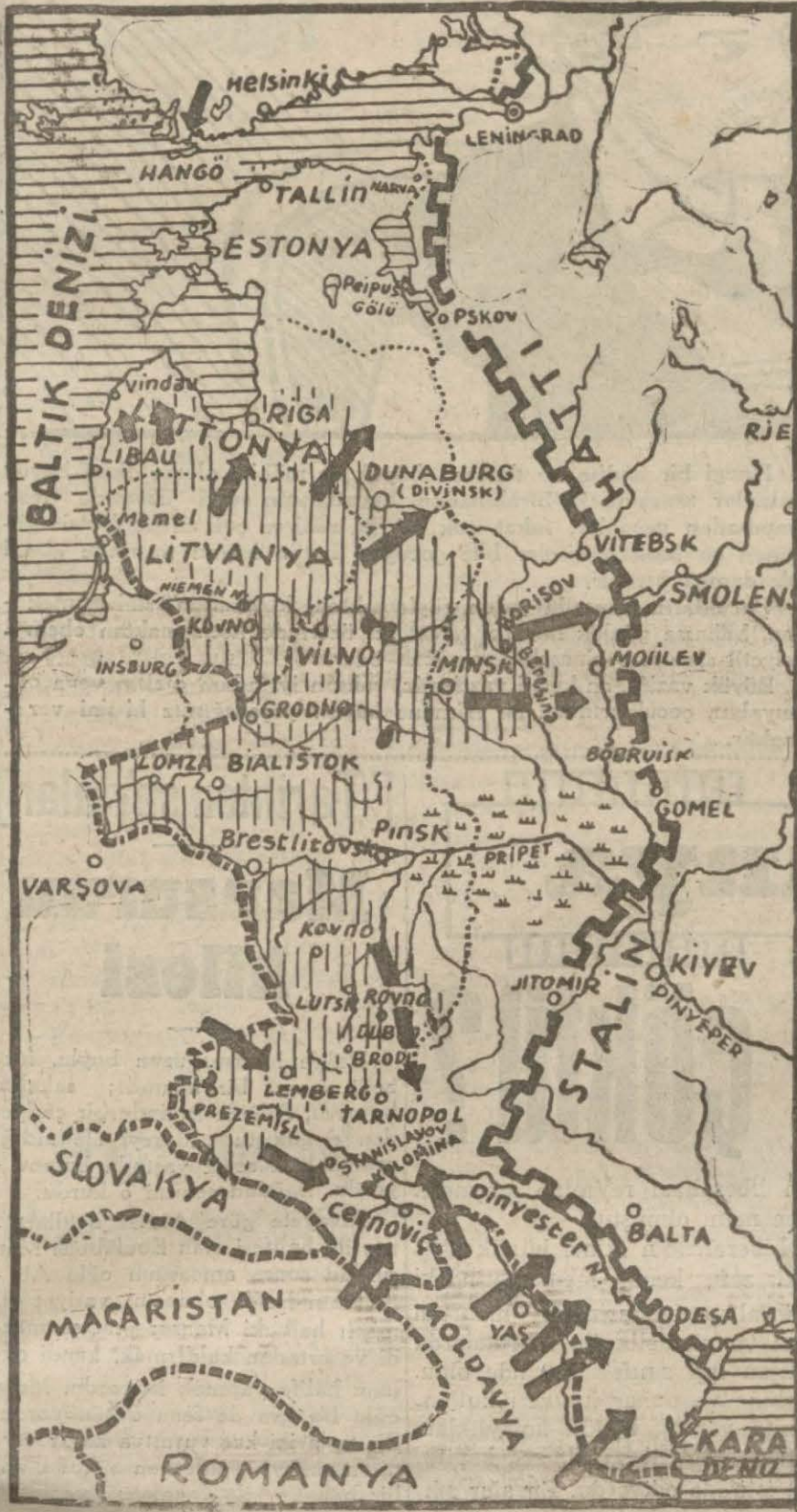
Moskovaya göre, Romanyada galeyan var, halkla Alman askerleri çarpışıyor

Londra, 6 (A.A.) — Minsk'in şarkında Almanlar Sovyet kıtaatını imha etmek üzere yeni gayretler sarfetmekte. Kızıldordunun mukabil hücumları o kadar şiddetli olmuştur ki, Almanlar eski mevzilerine dönmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Tarnopol muntakasında dahi Almanların bütün hücumları püskürtülmüştür. Sovyet tayyareleri bütün cephe boyunca hücumda bulunuyorlar, Alman tebliği Minsk'in ötesinde ordunun ilerlemekte olduğunu, fakat Sovyet kıtaatının nevidane bir surette harabettini, bundan dolayı kazanılan arazinin hayli pahalıya mal olduğunu bildirmektedir.

Moskovanın merkez cephesinde bazı İtalyan alaylarının görüldüğü ve bunların Alman tank kuvvetleri arasında bulduklarını bildirmektedir.

Çene Moskovanın bildirdiğine göre, Romanyada derin bir galeyan görülmekte ve Alman kıtaatı ile halk arasında müsademeler vukubulmaktadır. Sabotajlar vukubulduğundan dolayı bunlara karşı cezaların çok ağır olacağı hakkında bir Alman tebliği neşredilmiştir.

Cephedeki vaziyeti ve Stalin hattının takribi güzergâhını gösterir harita

Alman fevkalâde tebliği

20 bin Rus ordudan firar etti

Kaçan askerler siyasî komiserleri öldürdüler

Berlin 5 (A.A.) — Alman başkumandanlığının fevkalâde tebliği:

Minsk civarında muhasara edilmiş bulunan Sovyet ordusunun (Devamı 3 üncü sayfada)

SOVYETLER AND İÇTİLER

“Vatan topraklarını kanımızın son damlasına kadar müdafaa edeceğiz,,

Gelen haberlere göre Stalinin nutku bütün Rusyada büyük akisler yapmıştır. Dün yapılan toplantılarda and içilmiştir. Bu arada Staline birçok telgraflar gelmiştir. Bunlardan biri eczümle şunları söylemektedir:

«Stalin Yoldaş, vatan topraklarını kanımızın son damlasına kadar müdafaa edeceğiz,, (Devamı 3 üncü sayfada)

Askerî vaziyet (Stalin hattı) dayanabilecek mi?

Dünkü haberler Sovyetlerin iki üç gündür, çok müşkül şartlar dahilinde, umumî olarak icrasına uğraştıkları ric'at hareketini teyid etmekte ve Çernovic - Tarnapol bölgesindeki kuvvetlerinin tehlikeli vaziyetini de henüz izaleye muvaffak olmadıklarını göstermektedir

Yazan: Emekli general K...

5 Temmuz tarihli Sovyet tebliği Duna ve Beşarab nehirleri ile bilhassa Tarnapol muntakasındaki muharebelerin çok şiddetli bir surette devam ettiğini ve bu muntakalardan ilk ikisinde ilk Alman kuv-

B. Edenin şiddetli bir nutku

“Hiçbir zaman B. Hitlerle müzakereye girişmeyeceğiz,,

“Sovyetlere yardım için her şeyi yapacağız,,

Londra 5 (A.A.) — İngiltere hariciye nazırı B. Eden açık havada yapılan bir umumî toplantıda bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

Hiçbir zaman, hiçbir mevzu etrafında ve herhangi bir sebeble B. Hitlerle müzakereye girişmeyeceğiz. B. Hitler ve temâli (Devamı 3 üncü sayfada)

Wavelin beyanati

“Almanya Rusyaya gitmeyip Ortaşarka saldırsaydı,,

Kahire, 5 (A.A.) — Hindistan başkumandanlığına tayin olunan general Wavel, harb muhabirlerine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur.

Habeşistan muharebesi fiilen bitmiş sayılır. Harbin bidayetinde burada 200 bin İtalyan bulunuyor. Suriye işi biraz yavaş gitmekte ise de buradaki vaziyetimiz de şayanı memnuniyettir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Türk - Alman dostluk muahedesi

Musaddak suretler Dün Berlinde teati edildi

Murahasamız umumî harb ölüleri abidesine bir çelenk koydu

Berlin 5 (A.A.) — Bugün öğleyin Türk - Alman dostluk paktnın musaddak suretleri teati edilmiştir. Teati merasiminde Alman yayı hariciye nezareti müsteşarı von Vaytaker, Türkiyeyi büyük elçi Hüseyin Gerede ile bu maksadla (Devamı 3 üncü sayfada)

Esir edilen bir Rus Kumandanında Bulunan evrak

Berlin, 6 (A.A.) — Sovyet dördüncü nişancı alayı kumandanı Georgief Derezin civarında esir edilmiştir. Mumaileyhin üzerinde mühim evrak bulunmuştur.

Moskova ile Leningrad tahliye ediliyor

Stokholm, 6 (A.A.) — İstikşaf-larda bulunan Alman tayyarelerinden öğrenildiğine göre Sovyetler Leningrad ile Moskovanın tahliyesine devam etmektedirler.

Macarlar iki şehir aldılar

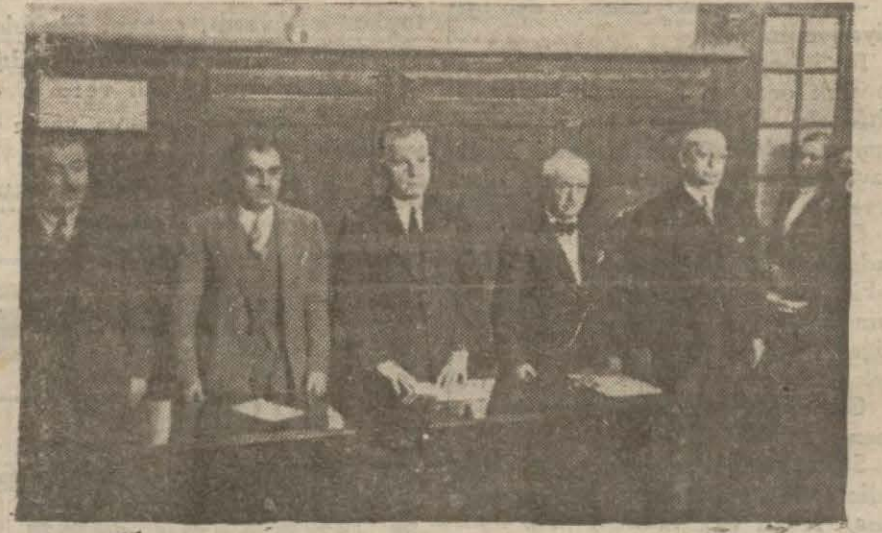
Peşte, 6 (A.A.) — Resmî tebliğ: Kıtaatımız ric'at etmekte olan Sovyet kıtaatını durmadan takip etmektedir. Kattaatımız Stanislas ve Kolomeayı almışlardır. İleri aylarımız Dniestere vucmuşlardır.

Başvekilin nutku dahilinde ve hariçte iyi akisler uyandırdı

BERLİNDE ROMADA

“Refik Saydamın beyanati realist siyasete tevafuk etmektedir,,

“İtalya Türk menfaatlerini her zaman takdir etmiştir,,

Refah vapuru şehidlerinin hatıralarına hürmeten Mecliste 5 dakika sükût edilirken: Resimde Başvekil ve Vekiller görülmektedirler

Muhterem Başvekilin Mecliste söylediği mühim nutuk memleket dahilinde olduğu gibi hariçte de çok iyi akisler uyandırmıştır.

Falih Rifka Atay bugünkü «Ulus» ta Başvekil Dr. Refik Saydamın nutkunu bahis mevzuu ederek yazdığı yazıda hülâsa olarak demektedir ki:

«Başvekil 6 aydanberi siyasi va-

ziet hakkında beyanatta bulunmamıştı. 6 ay içinde Tuna boylarından kapılarımıza, Adalar denizine, Afrika ve Suriyeye başdöndürücü bir suretle uzanan harb hâdiselerini gözden geçiren Başvekil diyor ki:

«— Bu muazzam inkişaflar önünde, Türkiye, siyasetindeki istik-

(Arkası sayfa 6 sütun 6 da)

Habeşistanda muharebeler sona erdi

Habeşistanda kalan son İtalyan kuvveti de teslim oldu

Kahirede neşredilen son İngiliz tebliği

Kahire 5 (A.A.) — Galla ve Sidamadaki İtalyan kuvvetlerinin teslim olması üzerine şarki Afrika İtalyan imparatorluğundaki İtalyan mukavemeti bilkuvve nihayet bulmuştur.

Kahiredeki İngiliz umumî vaziyet hakkında neşredilen tebliğde deniliyor ki:

Habeşistanda kalan İtalyan kuvvetlerinin başkumandanı General Gazzeva Galla - Sidama muntakasında bulunan bütün İtalyan (Arkası sayfa 6 sütun 5 te)

[Düşünceler]

Hiçbir fırtına ebedi değildir

Bir numaralı Büyük Harbin sonu dünyayı üç kampa ayırdı. Her birine de bir ideolojinin bayrağını çekti.

Kan'ın ad değiştirdiğini gördük. Orta asrın insanı milliyetle değil; dinle anıldı, Son asrın insanı milliyetinden başka dinini de bıraktı. Ona sadece:

— Demokrat, faşist veya komünist denildiğini çok gördük. Sıfatların biri eski idi. Yenilerini eskisinin çok fazla refahı doğurdu.

Has'atığın başlangıcını gördük, seyrini takip ettik, iyileştigiine şahid olmaktığımız da mümkündür.

Bir numaralı Büyük Harbin getirdiğini iki numaralı büyük harb görebilir. Hırs, inad ve menfaat ne kadar kuvvetli olursa olsun düğümnesini bilen kafalara maziden alınan derslerle istikbale muzaf mülahazaların ışıklı bir vol göstermeleri beklenebilir. Müddeti ebedi fırtına hiç görülmemiştir. E.U.

Yaz ortasında odunun çekisi 5,5 lira

— Gazetelerden —

— Hani bu adam için kimseye kıymet vermez, deslerdi!

Hergün

General Wavelin
Tebdili

Ekrem Uşaklıgil

General Wavel teşkilatçılık kuvvetini büyük kütleleri sevk ve idare kabiliyetiyle bir hizada inkışaf ettirmiş, müstesna surette bir askerdir.

General Wavel meslek hayatının ilk şöhretini Büyük Harbde yaptı. Şöhretin tacını ise bu kaharlı esnasında giydi.

Muharebenin ilk aylarında İngilterenin Ortadoğu ordusu küçük, esliha ve malzeme itibarıyla de basit bir orduyd.

Bu orduyu tedricen büyüterek Mısırın hiçbir zaman görmediği derecede kuvvetli, mekanik bir kuvvet haline getiren, bundan sonra da İtalyan ordusunun üçte ikisini perişan ederek Bingaziye kadar götürmüş olan, odur.

General Wavel bu muzafferiyeti müteakib Mısır halkı arasında o kadar büyük bir şöhret kazandı ki Arablar ondan bahsedilerken:

— Bu sihirbaz adam, demeyi itiyad edindiler.

Bu itibarla General Wavel'in Yaşınarak ordular kumandanlığından alınarak Hindistan kuvvetlerinin kumandanlığına gönderilmesi Mısır havalisinde hayret uyandırmış olsa gerektir.

General Wavel'in tebdilini izah sadesinde gösterilen sebebin General'in uzun ve yorucu bir sefer sonunda istirahat ihtiyacı hissettiği, diğer taraftan da yeni vazifesinin pek mühim olduğudur.

Gösterilen sebep hakikate tamamen muvafık olabilir.

Sefer gerçekten uzun, yorucu, iklim de yıpratıcıydı. Ne çare ki insan resmi değişiklikleri izah bahsinde kullanılması mutad olan hastalık kelimesinin arkasında neyin gizli kaldığını araştırmak itiyadındadır. Bu defa da kökleşmiş itiyad da sadık kalamlar elbette bulunacaktır.

Hindistan ordusu başkumandanlığı çok mühim bir vazife olduğu takdirde istirahat ihtiyacının orada da temin edilemeyeceği keyfiyeti ileriye sürülecek itirazların başında gelir.

General Wavel bir Alman kolumusunun Afrika'ya geçmesini müteakib orada kazağını olduğu muvaffakiyetleri geri verdi. Yunanistan seferi muvaffakiyetsizlikle neticelendi. Girdin müdafaa da öyle oldu, nihayet birkaç hafta evvel girişilmiş olan Sollum tecrübesi de akim kaldı, son hareket olan Suriye harbi ise uzadıca uzadı.

Ancak bütün bunlar umumi netice üzerinde hiç tesiri olmuyordu. İkinci, hatta üçüncü derecede işlerdir. Esas nokta Mısırda her tehdit ile karşılaşmaya hazır büyük bir İngiliz ordusunun vücuda getirilmiş olmasıdır.

Bu düşünce ile son aylar içinde geçirilmiş, umumi netice üzerinde tesirsiz ufak tefek muvaffakiyetlerin General Wavel'e yeni bir faaliyet sahası gösterilmesi meselesi üzerinde müessir olmuş olacağı hatıra geçirilmelidir.

Kaldı ki, bu ufak tefek muvaffakiyetlerin başlangıcı olan Yunan seferinin sonunda Avam Kamarasında cereyan etmiş olan müzakereler esnasında bu muvaffakiyetsiz seferlere cidden lüzum olup olmadığı noktası ile gene bu seferlere kumandanların zarureti görülmüş olup olmadıkları noktası üzerinde ehemmiyetle durulmuş olduğunu hatırlıyoruz. Aynı suretle Yunanistan gönderilen kuvvetleri bir aralık filen General Wavel'in kumanda edeceği söylenmiş iken, bilâhare General'in filik kumandaya lüzum görmemiş olduğunu da hatırlıyoruz.

Avam Kamarası bu müzakerelerin sonunda hükümete mütefakan itimat reyini vermiş, fakat müzakerelerin umumi havasından son hareketlere askeriden ziyade siyasi zaruretin yol açmış oldukları itibarıyla da hasıl olmuşt.

Bunun içindir ki, General Wavel'in yerini değiştirmesine son hâdiselerin sebep olmuş olamayacaklarını düşünönlere hak vermek icab eder.

General Wavel'in bir başka vazife ye tayin edilmiş bahsinde mutlaka sıhhi mazeret haricinde bir sebep arandığı takdirde en kuvvetli ve en mantıklı ihtimal bu tebdili bizzat General'in istemiş olmasıdır. Bu da olsa olsa Mısır ordusunun mazide olduğu gibi istikbalde de şu veya bu şekilde kullanılması düşüncesinin aksi kanaatte bulunanların düşüncelerine uymamasından neşet eder. Fakat söyleyelim ki, bütün mülahazalar birer faraziye den ibarettir. Birçok meselelerde olduğu gibi bu meselede de hakikat muharebenin hitamından sonra anlaşılacaktır. Ekrem Uşaklıgil

Resimli Makale:

Çocuğun hayatında damga olacak hâdiseler

Fransada 50 yıl öğretmenlik yapmış eski bir lise müdürü meslek hayatında kendisine hem utanç veren, hem de bilâhare pek büyük fayda getirmiş olan bir vak'ayı şöyle anlatır:

— Bir gün talebelerimizden birinin annesi geldi. Ertesi gün aile toplantıları vardı, çocuğu için bir günlük mezuniyet istiyordu.

«Ohur, dedim, eline hastalandığına dair bir kâğıd verirsiniz.»

Kadın birden saçtı ve:

«Nasıl, dedi, çocuğuma yalan söylediyim mi göstereceğim?» diye sordu:

Kadın gitti, ben utandım, çocuk daha ertesi gün mektebe geldi.

Hangi bir hâdisce ne derece büyük ve mühim olursa olsun büyük insanlar arasında iz bırakmadan, hayatlarının seyri üzerinde tesir yapmadan geçebilir, fakat çok küçük, zahiren çok ehemmiyetsiz görünen en basit hâdiseler bile çocuğun bütün hayatı üzerinde ebedi bir damga bırakır.

Çocukların yanında yalan söylemekten, kızmaktan, sinirlenmekten, bilhassa günlük hayatın teferruatı üzerinde konuşmaktan ehemmiyetli surette çekinmemiz icab eder.

Büyük vazife, en kudsî vazifemiz, şahsan iyi adam olalım veya olmayalım, çocuklarımızı bir nümune hayatı yaşadığımız hissinin vermektedir.

Değişen Dünya

Liberalizm neden çöktü?

- 2 -

YAZAN

Ahmed Hamdi
Başar

Liberalizmin ne gibi ana sebebler dolayısıyla çökmeye mahkûm olduğunu geçen yazımda söylemiştim. Bunlardan biri ve başkası onun ahlakındaki çürüktü.

Liberalizm, son derece hodkâm ahlâki esaslara dayanmaktadır. Şehsi menfaate o kadar çok ehemmiyet vermiş ve rekabetleri o derece makbul saymıştır ki, bunların insanları üzerinde yaptığı fenalıklar, zulümler ve ahlâksızlıkların hepsini, tabii neticeler şeklinde kabul etmiş, hattâ ahlâkına almıştır.

Esas böyle başboş bir menfaat mücadelesine ve rekabete dayanan bir rejim kuvvetlerinin zayıflaması için her vasıtayı meşru adanmıştır. Bir kere bu prensib kabul edildi mi, bunun dünya yüzünde ne hazin ve feci tabakata tesadüf edilebileceği kolaylıkla anlaşılır. Liberalizm eski dinlerin insanlığa vicdan ve Allah borcu olarak tanıttığı merhamet, şefkat hislerini bile cemiyetin selâmeti için zararlı görmüştü. Liberalizm, dinlerin emrettiği karşılıklı yardım, tesanüd, fedakârlık, kanaat gibi ahlâk kaidelerini inkâr etmiş, bunların yerine yalnız şahsi menfaat için hareket eden insanın serbest iradesini, vicdanı koymuştur.

Halbuki liberalizm yeni bir din olarak ahlâkı feragat ve karşılıklı yardım esaslarına ve müsterek dünya görüşüne bağliyacaktı. Bilâkis o, yalnız maddeden ve menfaatten ibaret ahlâkile büyük ve müsterek dünya görüşünden de rejimi mahrum etti; ve liberalizm dünya rejimi halinde teassüs edemedi. Yeni bir din olarak o, ideolojilerini, mücahidlerini hazırlayacak, bütün dünyaya hürriyet fikirlerini ve onun temiz ahlâkını yayacak ve bütün dünyanın hürriyet rejimine kavuşmasını temin edecekti. Liberalizm, hürriyet için istilâ harpleri yapmadı; bütün istilâları zulüm ve istibdad getiren ve hür milletleri esir halinde kullanan neticeler verdi. Afrikanın ortalarının keşfi için sefer heyetleri yollandı, bazan idealist ve fedakâr misyonerler ve insanlığa samimî bağlı kâşifler bunların arasından giderek vahşi kabileleri medeni hayata alıştırmak için uğraştılar; fakat ekseriya bu uğraş dahi vahşi hayvanları muşlih yollarla munis hale getirme usulleri gibi menfaate dayanıyordu. Çünkü bu suretle yumuşatılan ve beyaz insanlara değiştirilen yerli insanlar, arkadan gelen insan av-

cıları tarafından toplanıyor, esir ediliyor, gemilerin anbarlarına hayvan sürüsü gibi dolduruluyor ve hayvan gibi medeni insanlara satılıyor onlar tarafından kırbağlar altında çalıştırılıyor.

Kapitalizmin müstemlekeler ve açık pazar olarak bırakılan yarı müstemlekelerde yaptığı zulüm ve taziyeler hürriyet ve adalet için inkulâb yapmış olan milletlere yakışmayacak şeylerdi. Kendi memleketlerinde derebeyi gibi mütahakkim sınıflara karşı cidal açmış ve onları tasfiye etmiş olan Avrupalı müstemleke ve açık pazarlarda derebeyi, kabile reisi, raca, padişah gibi irtica unsurlarına elele verdi; ve o memleketlerde hürriyet ve istiklâl hareketlerini ve ileri fikirleri her vasıtayla bastırıldı ve boğdu. Bu memleketlerin kapitalizmin esasları olan sanayi inkulâbına karışılmasına mâni oldu. Onların liberalizm ve kapitalizm rejimine geçmelerinde tehlike gördü. Halbuki liberalizm ve kapitalizm bu suretle dünya rejimi olarak değil, bir kısım milletlerin diğer kısım milletleri istismarile neticelenen tek taraflı müvazenesiz ve zalim bir rejim halini aldı. Bunun için ve haklı olarak kapitlist memleketlere karşı müstemlekeler ve açık pazarların mukavemeti ve düşmanlığı başladı. Liberalizm ilk plânda dünyayı iki ayrı kategoriye ayırmış, hâkim ve mahkûm iki millet tipi meydana getirmiş, ve bunlardan mahkûm olan milletle-

rin liberalizm rejimine geçmelerine mâni olmuştu.

Liberalizmin ikinci büyük ahlakî zâfı, kendi memleketindeki istihsal vasıtalarından mahrum olan ve gündelik ile fabrikalarda çalışan işçi sınıfı üzerinde oldu. Makine ve buhar kuvveti kullanmanın yaptığı büyük kolaylıklardan ve kârlardan yalnızca kapitalist istifade ediyordu. En ağır sılı şartlar altında ve çok ucuz gün delikle fabrikalarda işçiler çalıştırılıyordu. Büyük sanayi inkilâbı karşısında tezgâhını ve tarlasını bırakan küçük esnaf ve çiftçi ancak fabrikalarda iş bulabiliyordu.

Arz ve talep kaidesine göre fabrikatör dilediği ücretle dilediği işçiyi kullanabilir, istediğine yol verir; istediğini alırdı. Çokluk teşkil eden halk tabakasının bütün hayat ve istikbal şartları sermayedarın elinde idi. Bu yüzden hasıl olmuş olan yürekler acısı feci sahneler bizzat liberal alimlerin ve sosyalistlerin eserlerinde etraflıca teşrih edilmiştir. Serbest prensipleri yüzünden istihsal vasıtalarından mahrum bırakılmış ve yaşama ve çoluk çocuğunu geçindirmek için günlük sayından başka sermayesi kalmamış olan bu insanlar üzerinde bu derece geniş suiistimale yol almış, liberalizmin maddi ve menfaatperest olan ahlâkından neşet etmiş, ve dünya mikyasında farklı iki tip insan yaratmıştır.

Bu suretle liberalizm, ilk doğduğu zamanlardan itibaren hürriyet ve adalet prensiplerine ilâhî bir kıymet ve ehemmiyet veren ve dünyada yeni bir vicdan ve ahlâk için teşekkülüne doğru hız alan lâkin teşekkülüne doğru hız alan

(Arkası sayfa 7 sütun 3 te)

İSTER INAN,
İSTER INANMA!

Dün Beyazıdda büyükçe bir lokantaya girmiştik. Listede yemek seçerken, gözümüze alt kelimada bir not ilâhi. Aynen şöyle yazıyordu:

«Mühterem müşterilerimizden peçete ile ağızlarını silmelerini rica ederiz.»

Pek tabii olarak hayrete düşüktük. Fakat sonra bu kadarına

şükr ettik. Çünkü, listenin altında şöyle notlar da abilitirdi:

«Su içerken bardağı, yemek yerken çatalı dudaklarınıza değdirmeyiniz.»

Lokantanın müşteriye yaptığı ihtara nazaran, bizim ilâve ettiğimiz de pekâlâ mümkün olabileceğine biz inanıyoruz, ey okuyucu sen, gerek lokantanın ki ne, gerek bizimkinin

İSTER INAN,
İSTER INANMA!Tarihten sayfalar
Mansurun
hilesi

Halife Mansur uzun boylu, ince belli, esmer bir adamdı; sakalını boyardı, Selâme isminde bir cariyeyle doğmuştu. İdareyi ele aldığı zaman kırk sekiz yaşında bulunuyordu. Bağdad şehri ni o kurdu.

Rivayete göre Abbas oğullarının ilk halifesi olan Ebulâbbas Mansur'un oğlu Abdullah'ın vasiyeti emdi; halbuki Mansur onu sevmezdi ve ortadan kaldırmak, kendi oğlunu halife yapmak istiyordu. Musa oğlu İsa için de fena düşünüyordu. Bir taşa iki kuş vurmayı karar verdi. Mekkeye giderken Abdullahı bir bahane ile yakalattı ve İsa'ya teslim etti ve dedi ki:

— Ben Bağdaddan çıkar çıkmaz sen onu öldür.

İsa bu tavsiyeye şaşı. İtiraz etmedi, lâkin vezir Yunusa danıştı. Yunus dedi ki:

— Sakın ha... Onu sen nasıl öldürürsün. Mansurun maksadı seni de öldürmektir.

— Ya ne yapayım?

— Bir yere sakla. Mekken'de dönmüşe sorarsa, öldürdüm, dersin, bakalım ne olacak.

Halife Mansur birkaç ay sonra hacdan döndü. Musa oğlu İsa ile başbaşa kalmış sordu:

— Onu ne yaptın?

— Emniyeti yerine getirdim.

Mansurun yüzünde simsi bir sevinç seziliyordu; işin yarısını yapmış bulunuyordu; şimdi diğer yarısını da gene başkalarına, Abdullahın kardeşlerine yaptıracaktı. Onlara gizlice haber yolladı:

— Abdullahı benden isteyin de serbest bırakayım!

Abdullahın kardeşleri saraya geldiler; halifenin huzuruna çıkarıldılar; dediler ki:

— Ya emirülmüminin; Senin amcan ve bezim kardeşimiz olan Abdullahı hacce giderken hapsedmişsin! İşte selâmete geldin ve hilâfet makamında bulunuyorsun. Sana yalvarıyoruz; artık merhamet göster, onun suçunu bağışla; zindandan çıkarılmasını emret.

— Mekkeye giderken onu Musa oğlu İsa'ya emanet etmişim. Ona gidin, benim tarafımdan söyleyin ki amcam Abdullahı çıkarıp salıverin.

Gidip söylediler. Musa oğlu İsa, Abdullahın kardeşleriyle birlikte saraya geldi; halifenin kulağına sokuldu:

— Sen hacce giderken onu bana verdin ve öldür, demedin mi? Şimdi bunları niçin benim başıma gönderiyorsun. Ben benim emrini yaptım; kabahat midir?

Mansur hemen ayağa kalktı; kızgın bir hal takınarak Abdullahın kardeşlerine döndü; İsa'yı gösterek dedi ki:

— Kardeşinizi İsa öldürmüş. Şimdi de bana, güya benim emrimle öldürdüğünü söylüyor. Yalandır; ben böyle bir cinayeti emir vermem. Kendisi yapmıştır.

Abdullahın kardeşleri gerçekten

Sözün Kısası

Ufak bir ayrılıktan
Sonra

E. Ekrem Talu

Nasreddin Hocanın kavli ce: «Allah fukarayı sevmez dirmek istediği vakit, ona eşeğin kaybettirir sonra tekrar buldururmuş...»

Gazeteci fukarası için de kazıya hemen hemen ayndır. Biz de, U Tanrı sevindirmek murad ettik bir müddet karıştırmadan ayrıldı sonra gene kavuşturuyor

Senelece, hastalıktan ileri gelecek ufak tefek aksamalar müstesna, silâsız hergünkü yazımı yazan ben bu yıl şöyle uzunca boylu bir dinle neyim, dedim.

Kanun, senede bir ay bu hakla memura tammış. Mağaza ve yazı hane müstahdeminin de, iş kanunları bu husustaki haklarını gözetmiştir.

Yalnız biz, fikir ameleşiyiz ki, durup dinlenmeden nasibimiz yoktu. Ve bu sefer, kendi kendime bu kararı verip de tatbik mevkiine koyduğum zaman okuyucularımın bazılarından aldığım istizah mektuplarından anladım ki, ne kadar kıymetli olsaydı, yazılarımızın o hergünkü ufaklık fıkrasının bir gün baksamasına tahammül edemiyorlar. Bu onların bakımından, bir bana sorsunlar! Eğer şu birkaç günlük dinlenme esnasında, düşünce gazetemden ve sevgili okuyucularımızdan bir an ayrılabildim derseler yalan! Ve şu kanaati edindim ki, bağlantılarım en kuvvetlisi, kari muharrir arastırılmaktadır.

İşte, nihayet karşınıza tekrar çıkmış olmanın samimi sevincile kendimi bahtiyar hissediyorum.

Bugünden itibaren gene hergünkü bilmeyişim, tanımadığım sizlerle bu sütundaki yarenliklere devam edeceğim. Hâdiseleri sizin için gözden geçirecek, tahliğini yapacak, umumî ve hususî dileklerinize, derunlerinize tercüman olacağım. Bunun ne derecede zevkli bir vazife olduğunu bilirdim amma, bu kadarında tahmin etmemiştim doğrusu.

Tevekkeli dememler: Gazetecilik öyle bir meslektir ki ona kâh defa intisab eden artık ömrünün sonuna kadar ondan uzaklaşamaz. Evet, muvakkaten de olsa uzaklaşsamıyor; zira -dediğim gibi - onun karilerine karşı sevgi dolu gönül saat kendini yetim, kimsesiz hissediyor.

Ve dünyada bundan daha acı olabilir?

E. Ekrem Talu

kızıştırdı. Musa oğlu İsa'yı den bir kinle süzdüler. Halifeye adan sözleri bir nota tebliğ ettiler:

— Mademki sen buyurmadın kendisi öldürmüştür. Şimdi bu kanunî bize teslim et, kısas yapalım.

Mansur hiç tereddüd etmede cevap verdi:

— Siz bilirsiniz; tutun, öldürün. Abdullahın kardeşleri hemen bu işleri stiyordular; oracıkta İsa'yı öldüreceklerdi; zira şeriat onlara hakkı veriyordu. Fakat İsa onları kalmadı!

— Sabır olun; hakikat zamanı dedim ve Mansura sordu:

— Onu öldürmemi sen emretmedin mi?

— Hayır, yalan söylüyorsunuz! — Mademki emretmedin, ben de öldürmedim. İşte şimdi kardeşleri benimle gelsinler. sağ ve sağlaım olarak onlara teslim edeceğim.

— Halife Mansur şaşkınlığı; hem plâni toptan boşa gitmişti, hem de en yakın akrabalarına ve bütün millete rezil olmuştu.

Bununla beraber Musa oğlu İsa ondan korktu; hep tedbirli davrandı.

Kadircan Kallı

TAKVİM

TEMmuz			
Rumî sene 1387	6	Arabi sene 1360	
Haziran 28	Romî sene 1941	Hızır 62	
PAZAR			
GÜNÜŞ	C. Âhr		İMS AK.
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
5 35	8 27	8 27	8 27
8 51	11	6 58	
	Oğle	kindi	Akşam
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 18 18	17 19	20 44	23 48
E. 4 35	8 58	12 12	12 12

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Ruslar, vaziyette büyük bir değişiklik yok diyorlar

Muharebe gece de devam etti

Sovyetler bir günde 45 tayıre düşürdüler

Moskova 5 (A.A.) — Bu sabah Sovyet istihbarat bürosu tarafından aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

4 Temmuz gecesi muhtelif cephelelerde askerî vaziyette büyük bir değişiklik olmamıştır.

Kandalaksha - Murmansk ve Kareli berzahı istikametinde kitâlarımıza müferid düşman birlikleri ile çarpışmaya devam etmektedir.

Borisof ve Bobruisk istikametinde Berezina ve Perut nehirleri üzerinde muharebeler bütün gece devam etmiştir.

Düşmanın Berezina nehrinden kenârde bir yol açmak için yaptığı teebbüslar kitâlarımızın ateşle muvaffakiyetle geri püskürtülmüştür. Düşman suyun içinde ve nehrin sahillerinde ağır zayıata uğramıştır.

Tarnapol mintakasında
Tarnapol civarında dün yaptığı muvaffakiyetsiz hareketlerden sonra düşman mühim tank teşekkülleri taarruzlarını Novograd Volinsk istikametine tevcih etmiştir. Bütün gece kitâlarımız bu mintakada düşman tanklarına muvaffakiyetle taarruz etmiş ve düşmanı ağır bir hezimetle uğratarak şarka doğru ilerlemesine mâni olmuşlardır.

Besarabyada
Besarabya mintakasında tankların himayesinde mühim piyade kuvvetleri harekete geçen düşman Perut nehri birkaç noktadan geçmeye muvaffak olmuş ve bu muvaffakiyetinden istifade etmek istemiş de kitâlarımızın mukavemetiyle karşılaşmıştır.

Tayırelerin düşmanın hava meydanlarını ve motörlü birlikleri muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir. Düşman tayıreleri av tayırelerimizle yaptıkları muharebelerde ağır zayıata uğramışlardır.

Henüz tamamlanmayan rakamlara göre tayırelerimiz 4 Temmuz günü 43 düşman tayıresi tahrib etmişlerdir. 27 tayıremiz zayı olmuştur.

Türkiye - Fransa münasebatı
Ankara'ya gelen Fransız devlet nazırı Mareşal Petain izahat verdi

Vichy 5 (A.A.) — İsmet İnönü ve Türk hükümetine Fransanın dostluğunu iblağa memur edilen ve Ankara'dan dönen B. Benoit Marchin tarafından kabul edilmiş ve vazifesi hakkında kendilerine izahat vermiştir. Müteakiben B. Marchin kabine içtihadında hazır bulunmuştur.

Yarınki kabine toplantısından sonra bir tebliğ neşredilmişdir.

Türk - Alman dostluk muahedesi

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Berline gelmiş olan Türkiye Hareciye Vekâleti ümumi kâtib muavini Cevad Açıklan temsil etmişlerdir.

Murahhasıtmızın çelengi
Berlin 5 (A.A.) — Türkiye Hareciye Vekâleti ümumi kâtib muavini Cevad Açıklan bu sabah Ümumi Harb ölümleri abidesine bir çelenk koymuştur. Açıklan Ünterden Lindeki abide önünde büyük Almanya muhafızlarına mensub bir tabur kumandanı ile tuğgeneral Frocher tarafından karşılanmıştır. Çelenk üzerinde Cevad Açıklan yazdığı kârtuzu beyaz kordela vardı.

Bu sabahki Sovyet tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)
Garbi Dina nehrini geçmeye muvaffak olan düşmana karşı mukabil taarruza geçen ordularımız düşman kuvvetlerini Dvina nehrinin garbına atmışlardır.

Bobruisk istikametinde ordularımızın mukabil taarruza geçmesiyle çok şiddetli muharebeler başlamış bulunmaktadır. Düşmanın telefati pek çok olup, fazla miktarda top, tank, tayıre zayı etmiştir.

Volinovsk istikametinde ordularımız düşmanın bütün taarruzlarını taretmiş ve 50 tank tahrib etmiştir. Bu istikamette düşman, verdiği fazla zayıattan ötürü faaliyetini hissedilir derecede azaltmağa mecbur olmuştur.

Tarnopolda ordularımız şiddetli ve muannidane muharebelerle düşmanın tank ve motörlü kuvvetlerinin cenuba doğru bir yarmasını mâni olmuşlardır.

Düşman 5 Temmuz günü Novograd - Volinsk istikametinde tekrar taarruza başlamıştır. Harb devam ediyor.

Hava kuvvetlerimiz düşmanın tank ve motörlü kuvvetlerine karşı şiddetli hücumlar yaparak düşmana büyük zayıat verdirmişler ve Romanyanın Yaş, Köstence şehirlerini bombardıman etmişlerdir.

Malta üzerinde hava muharebeleri

Roma 5 (A.A.) — İtalyan orduları ümumi karargâhının 395 numaralı tebliği:

Dün Malta üzerinde İngiliz ve İtalyan av tayıreleri arasında muharebeler olmuştur. İki İngiliz tayıresi düşürülmüştür. Gece, tayırelerimiz adanın hava üslerini bombardıman etmişlerdir. Av tayırelerimizden biri dönmüştür.

Kubris adasında Fomgosta koyunda hava teşekküllerimiz liman tesisatını ve demirli bulunan gemileri bombardıman etmişlerdir. Diğer İtalyan tayıreleri takriben 7000 tonluk bir İngiliz muavin kuvvazöre taarruz ederek bu gemiye 2 torpil isabet ettirmişlerdir. Bu kuvvazöre batmış nazarile bakılabilir.

Şarki Afrikada Tobruk cephesinde topçu faaliyeti olmuştur. Mevzilerimize yaklaşmak isteyen bir düşman müfrezesi geri püskürtülmüştür.

Mihver tayıreleri Tobrukta liman tesisatını ve Marsa Matruhda kampları mükerreren bombardıman etmişlerdir.

Şarki Afrikada müferid bir vaziyette kalan ve bahtalardanberi muhasara altında bulunan küçük Debra Tabor garnizonumuz yiyeceksiz kalmış olduğundan dolayı şerhî şartlar altında teslim olmuştur.

Berut radyo istasyonu tahrib edildi

Londra, 5 (A.A.) — Reuter'in Berut sahil boyundaki muhabininin bildirdiğine göre Vişi hatlarının gerisinde mühim sabotaj hadiseleri olmaktadır. Beruttan Rayaka gidenden bir tren bomba atılmış ve mühimmat yüklü vagonlar tahrib edilmiştir. Berut radyo istasyonu tahrib edilmiş ve Vişi tebliğlerinin küçük bir mürsile ile verilmekte olduğu anlaşılmiştir.

Müttefiklerin vaziyetleri
Kudüs 5 (A.A.) — Deri Zorum, Tüdmürle hemen hemen aynı zamanda zaptı müttefiklerin şarki Suriyedeki vaziyetlerini son derece takviye etmiştir. Filhakika bu şehirler, Vichy'nin bu mintakadaki kuvvetli noktalarını teşkil etmekte idiler. Deri Zor Fırat nehri üzerinde ve Tüdmürün 200 kilometre şimali şarkisinde kâmdir. Meşhur Tuan vahasının işgali, ileride şimali Suriye şehirlerinin başlıcalarına yapılacak hareket için kıymetli bir iş teşkil edecektir. Mevzuabahş şehirler Humus, Hama ve Halebidir.

Alman fevkalâde tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfada)
dan 20 bin kişi siyasi komiserlerini öldürdükten sonra ordudan firar etmişlerdir.

Alman ajansına göre
Berlin 5 (A.A.) — D. N. B. ajansının bildirdiğine göre, salâhiyetli mahfeller bugünkü Alman tebliği hakkında şu mütaleaları yürütmektedir:

Bütün şark cephesi seri bir hareketle ileri doğru gitmektedir. Galicyadaki hareket Karpatlardaki geçidlerin Macar kitâları tarafından işgali üzerine yeni bir safhaya girmiştir. Macarlar şimdiden ovaya inmishler, garbi Galicyada ilerlemekte olan Alman kitâlarının sağ cenahı ile birleşmişlerdir.

Bütün cephe muannidane muharebeler henüz devam etmekte olmakla beraber Sovyet istihbarat bürosunun bugünkü tebliği Alman kuvvayî külliyasının bazı şehirlerle vardığını itiraf etmektedir.

Halen Alman ileri hareketi, geçen Cihan Harbinde Şubat 1918 de varılmış olan son hattaki muhtelif noktaları geçmiş bulunmaktadır.

Şimdiki cephenin gerisinde Sovyet kitâlarından suraya buraya dağılmış muhtelif ve büyük akşamın temizlenmesiyle işgal edilmektedir.

Sovyet tayıre meydanlarına ve tayıre teşekküllerine ezici bir tarzda vurulan ilk darbelerden sonra Alman hava kuvvetleri şimdiki halde karada yapılmakta olan harekâta iştirak etmektedirler. Bu kuvvetler muharebelere doğrudan doğruya iştirak etmekte ve düşmanın gerisinde bulunan münakale yollarını ve bilhassa şimendiferleri tahrib etmektedirler.

Vaziyetin hülasası
Şimdi ümumi vaziyet şu şekilde teressip etmektedir:

1 — Sovyetlerin merkezi Avrupa karşı taarruz projeleri tamamlanmış ve kat'i suretle bertaraf edilmiştir.

2 — Hudud yakınlarında Sovyet kitâları tarafından tesis olunan muazzam cephe yarılması ve paramparça edilmiştir. Bu kitâların esaslı kısımları tamamlanmış imha edilmiş bulunmaktadır.

3 — Sovyetler asker mevcudu, mühimmat ve tayıre miktarı bakımından, şimdiki kadar cereyan eden imha muharebeleri neticesinde o kadar zayıf düşmüşlerdir ki bu zayıatın telâfi edilmesine imkân yoktur.

Stalin hattı
4 — Şime ki bütün Sovyet cephesi, eğer hâlâ bir cepheden bahsetmek münasebet atırsa, tam bir ric'at halindedir. Alman ve müttefik kit'aları düşman şiddetle takib etmekte olup Stalin hattı denen hatta yaklaşmaktadır.

Bu hat Sovyetlerin Karadenizden eski Sovyet hududu arkasından başlayarak evvelâ Dinyester nehrinin şarkına ve daha ötelere Bitomi'den geçerek şimal döne ve Dinyester ölgesine ulaşan bir Sovyet müdafaa mintakasıdır. Stalin hattı Yukarı Dniyepcr mecrasını takib etmekte ve Vitebsk körüsünden geçerek Pleskova kadar uzanmakta ve daha sonra Peisus gölünün şarkına ve Nervıya doğru imtidad etmekte ve nihayet Finlandiya körfezine müntehi olmaktadır.

Hat tamamlanmadı mı?
Ecebi kaynaklardan gelen haberlere göre son beş sene zarfında bu hat müdafaaaya çok elverişli bir hale getirilmiştir. Fakat inşası her tarafta tamamlanmadığı tahmin edilmektedir. Ma'nafih Sovyet kit'aları, ne olursa olsun, bu hattı müdafaaaya teşebbüs edecekler. Fakat bu hususta fazla ümid beslemeyecekleri tahmin olunabilir.

Macarların ileri hareketi
Budapeşte 5 (A.A.) — Macar tebliği:

Ric'at etmekte olan Sovyet kit'aları takib edilmektedir. Stalinslav ve Kolomey'i işgal eden kit'alarımız Tniester üzerine doğru ilerlemektedirler.

Finler ilerliyorlar
Berlin 5 (A.A.) — Alman haberlere göre, Finlandiya ordusu

İNGİLİZ HAVA KUVVETLERİNİN AKINLARI

Atlantik sahillerine karşı şiddetli bir hücum yapıldı

Londra, 5 (A.A.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Bombardıman tayırelerimiz Atlantik sahillerindeki üslerine karşı şiddetli bir hücum yapmışlardır ve havuzlarında bulunan Şanhorst, Gnyzen ve Prens Olyin Alman harb gemilerinin arasına yüksek infilâk bombalar düşmüştür. Havuzlar boyunca yangınlar görülmüştür. Loryan'da rihimta bağıli denizaltıların arasına da bombalar düşmüştür. Havuzlar ve limanlar ağır hasarata maruz kalmıştır. Bu esnada iki düşman av tayıresi düşürülmüştür. Diğer filolarımız Şerbruk havuzlarına ve Ren havzasındaki sanayi hedeflerine hücum etmişlerdir. Harekâta iştirak eden tayırelerimizden 4 bombardıman tayıremiz üstüne dönmüştür.

Londra 5 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerine mensub Blenheim tipinde bombardıman tayıreleri Cuma sabahı gündüz alçaktan uçarak Bremen deniz üstünü bombardıman etmişlerdir. Bu taarruz, İngiliz hava kuvvetlerini mezkûr liman üzerine ve diğer yerlere yaptıkları devamlı bir gece hücumunu müteakib yapılmıştır. Bu gece hücumunda Krupp fabrikalarının bulunduğu Essen şehri de şiddetle bombardıman edilmiştir.

Hava nezareti tarafından dün akşam neşredilen tebliğde, doklar mintakasında büyük bir fabrikanın çok alçaktan, ancak 50 kadem kadar bir irtifadan uçan bazı tayıreler tarafından bombardıman edildiği kaydedilmektedir. Bir çok tam isabetler neticesinde yangınlar çıkmış ve infilâklar olmuştur. Şehrin şimali garbisinde bulunan emtia gari ile demiryolu iltisak noktasına da hücum edilmiştir. Bir marşandiz trenle bir tayıre meydana bulunan tayıreler mitralyöz ateşine tutulmuştur.

Bes bombardıman tayıremiz kayıbdır.

Lilde de bir fabrika bombardımanı
Londra 5 (A.A.) — Londrada öğrenildiğine göre, İngiliz ağır bombardıman tayıre filoları bugün öğleden sonra avcı tayırelerinin refakatinde olarak Lilde'de mühim demir fabrikalarını bombardıman etmişler ve tam isabetler kaydetmişlerdir. Habbeville tevzileri de bombardıman edilmiştir. Avcı tayırelerinin himayesi altında hareket eden bombardıman tayırelerimiz Belçika sahilleri açıklarında 4.000 tonilâtoluk bir gemiye hücum etmişler ve tam isabetler vaki olduğunu görmüşlerdir.

Wavelin beyanâtı

(Baştarafı 1 inci sayfada)
General iki müttefik ordunun karşı karşıya gelmesi sayanî teessüf olduğunu ilâve etmiştir.

Rus - Alman harbine nakli kelâm eden general demistir ki:

— Almanya Rusyaya gitmeyip Ortasarka saldırsaydı iş oldukça müşkülleşirdi. Bu vaziyet karşısında kit'alarımız istirahat etmek ve biraz daha talim görmek için vakit kazanmıştı, aynı zamanda Suriye ve Irak'taki vaziyetimizi takviye etmek için vakit kazanmış oluyoruz.

Rusya geniş araziye malik olduğu için harbi idame ettireceğini ilâve etmiştir.

Sovyetler and içtiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)
sına kadar müdafaaaya yemin ediyoruz.

Pravda gazetesi 11 günlük muharebe Almanların en iyi askerlerini kaybettiklerini, Sovyet radyosu ise Alman zayıatının 700 bin asker olduğunu iddia etmektedirler.

arazinin müşkülâtına ve fena halvalara rağmen Buzdenizi boyunca ve Murmansk sahillerini takiben ilerlemektedir. Sovyet kıtaatının muannidane mukavemeti kırıldıktan sonra Fin kuvvetleri Liza mintakasına varmışlardır.

Rus siyasi komiserleri
Berlin 5 (A.A.) — Stefani:

Alâkadar mahfellerde bugün beyan edildiğine göre esir edilen Rus siyasi komiserleri harb esiri askerlere yapılan muameleye tâbi tutulacaklardır.

SİVAS ETİHALE MİNDE

Almanya - Sovyet Rusya harbinin feci bir safhası

Yazan: Selim Ragıp Emeş

TOTAL denilen topyekün harbin dehşet ve tahribatına 939 Eylülünde patlayan hâllen zaman zaman şiddet gösteren muhtelif safhalarında hep şahid olduk.

Biletiyen bir istilâ ordusunun yapılabileceği muhakkak olan veya vehmedilen mezalimle nefisleri arasında atlamayacağını sandıkları mesafeleri koymak isteyen milyonlarca insanın nasıl aç kaldıklarını, üzerinden takatleri yettiği kadar koşu uzaklaşmaya çalıştıkları yollar üzerinde, kendileri gibi düşman aitesinden kurtulmaya uğraşan mağlûb ordularla aynı güzergâhı paylaşmaya mecbur olmanın talihsizliği içinde nasıl mitralyözlerle biçdiklerini, tayıre bombalarla nasıl mahvolduklarını gördük.

Birkaç dakika evvel bir mamure olan koskoca bir şehrin pek az sonra nasıl hâk ile yeksan olduğunu şaşkın bir hüznü ve hayret içinde öğrendik. Böylece anladık ki total denilen topyekün harbi, şimdiki kadar görülüp işitilen ordular mücahadesinden bambaşka birşey, karşılaştığı her mukavemeti ezip yıkan bir imha silâhidir.

İsminden de anlaşılabilir gibi böyle bir harbi, önünde raslayabileceği her mukavemeti yıldırım süratle izale ederek harbin mümkün mertebe kısa sürmesini temin etmeye çalışıyor. Fakat her devamsız fırtına gibi şiddetli de, devamının azlığıle mütenasib olarak pek büyük oluyor. Harb, bugünkü malsud manada ya'nız karşılaşan orduların çarpışmalarına inhisar etmiyor; o orduları besleyen, onları nakleden, bahandıran, velhasıl mücahede ve mukavemet imkânları üzerinde müessir olabilen her vasıtayı yoketmeyi esas hedef sayıyor. Dün, düşmanın tüfeği, sadece canlı muharibe tevaccüh ederdi. Şimdi, o muharibi ayakta tutma ya yardım eden, parmağının tetiği çekme kudretinde amil olan ötüin imkânları ortadan kaldırıyor. Bundan evvel bütün dünya silâhların tahdidî için milyonlar sarfetmişti. Tayıre bombardımanlarının şöyle veya böyle yapılması için mesaiseler süren teknik komisyonlar toplanmıştı. Bu çalışıp düşünmeler, bu insani gayretlerin hepsi döndü, doladı, total harbe münce oldu.

Şimdiki kadar Avrupa ülkesinin muhtelif noktalarında cereyan eden savaşlarda total harbia yalnız tahribata aid tesirlerini görüp elem duyuyorduk. Almanya - Sovyet Rusya harbine başlıyan bir diğer safhada, daha başka cidal vasıtalarının ortaya çıkması üzere olmaları, tayırelerimizi ürpertiyor. Bu vasıtaların açlık denilen ve öldürücü silâhtan da müessir bir afet olduğu

şimdi anlaşılmaktadır. Alman ordularını önünde çekilen Rus askerlerine ve Rus halkına verilen tahlimatla şehirlerin, ekinlerin, fabrikaların ve evlerin yakıtı yıkılması tahlimatı karşısında Alman ordularında bir mukabil tedbirle başvuruyorlar. Kasabalarında tahribat yapılar. Rus halkının gıdasız bırakılacağını bildirmek suretile böylelerini beklileyebilecek müthiş gözönünde canlandırıyorlar. Düşmanın işine yarıyabilecek herhangi bir şeyi ortada bırakmama yalnız bugünün değil, iptidai zamanlardan beri devam edegelen ne'is müdafaa has bir ilk tedbirdir. Bun mukabil böyle hareket edenler karşı ağır cezalar tertibi de, gene ötedenberi tatbik edilgelelen bir mukabele bilimsildir. Fakat Rusya pel geniş ve halkı da, hususi idaresi bakımından el altında yiecek, içecek bulundurması mümkün olmayan hususi vaziyette bir memleket tir. Meselâ Alman istihbaratı uğratan bir Fransada, gene köylünün elinde bir parça erzak, kümesinde birkaç tavuk, ahırında da tek, tü hayvan bulunabilirdi. Sovyet rejimi Rus köylüsünden, bütün bümülkiyet maddelerini tamamen almıştır. O suretle ki Sovyet gıda depoları tahrib edilir, tarladaki ekinler de yakılırsa, bütün Rus köylüsü aç kalır. Bunun, nasıl feci ve muhakkak bir akıbet doğuracağı meydandadır. Bundan dolayı Sovyet Rusya hükümetinin aldığı şiddetli karar, ondan çok dah şiddetli bir netice hâsıl etmek istdadını gösteriyor. Velez haklı bir müdafaa icabı olarak dahi a linnisi ol-un; bu kabil tedbirler bayıurulumamasını taraflardan istemek, insanlık ve onun bekasına mına ileri sürülmek icab eden hakl yerinde ve tabii bir dilektir.

Selim Ragıp Emeş

B. Eden'in şiddetli bir nutku

(Baştarafı 1 inci sayfadada)
ettiği her şey tamamlanmış imha edilinceye kadar harb gayretlerini arttıracaktır. Kürreazir üzerinde Hitler hayat şartlarını bizimkilerin aynı zamanda bulunacağı bir yer yoktur.

Sovyetlere yardım
Sovyetler Birliğine ve Hitler mücadele edenlerin hepsine yardım etmek için herşeyi yapacağız. Her hangi bir muharebe meydana gelince Alman hava kuvvetlerini gerinde kadar hava kuvvetlerimizi artırmağa devam edeceğiz. Biz ancak bu tatmin edebiliriz.

İngilterenin harb gayesi
İngilterenin tek bir harb gayesi vardır. O da, milletlerin hür olması, daha temiz ve daha mes'ul ve sulh emniyeti içinde yaşayacak bir dünya kurmak için elbirliği çalışmak ve Hitler zaliminin kudretini kırmaktır.

Sabahtan Sabaha: Tüccarlık nankörlük değildir

Harb ikinci yılını bitiriyor. Türkiye yalnız Avrupayı değil; üç kit'ayı saran bu afetten masun kalmıştır. Şu dakikada dünyanın en korkunç muharebesi devam etmektedir. Biz seyirciyiz, bunun askeri, siyasi sebeplerini burada izaha lüzum yok. Başvükilün bulunduğu nutku bir cümle ile bu sebebi anlattı.

Biz bu fırtınada bağımsız dinç, yüregimiz rahat, evimiz, barkımız sükün içinde işimiz, gücümüzle meşgulüz. Şüphe yok ki bu üç kit'ada kopan kıyametin serpintileri bize gelmiştir. Bunlar o kadar basit ve basit serpintilerdir ki büyük facia içine düşenlere göre adeta nimet sayılır. Meselâ memlekette kalay azalmıştır. Keten kumaş tükenmiştir. Ekmeğe biraz arpa, çavdar karışmıştır. Bunlara benzer bir takım ufak tefek eksiklikler ki harb zararları mikyasında yerleri bile yoktur. Fakat biz müteessir eden nokta böyle pestenkerani şeylerin azalması, tükenmesi değil, hükümetin sıkı emriyle

rağmen bunlara ticaretini yapanların ihtirasıdır. Öyle bir kazan hırsı ki iki yıl sürgün, ağır paracezası, dükkân, tezgâh kapanması gibi bir tüccarı manen, maddeten yıkacak şiddetli cezaları bil göze aldırıyor. Gazetelerde görüldüğü ihtikâr davaları adet eroim kaçakçılığı, adi hırsızlık vak'aları kadar gözde çarpıcı oldu. Bu bu ihtikâr suçlularının adlarına, firmalarına dikkat edilirse derha ziyade Türkten gayri ırklar, mensub vatandaşların bu cürümleri işledikleri görünür. Bu da bizim için ayrı bir iztirabdir. Çünkü onlar bu devlet tarihinde her zaman ve her devirde parantın ancak sükün ve emniyet içinde bıkıyaktı olduğunu iyi anlamışlardır. Sükün ve asayiş olmayan yerde altın bile adı mangır olur. İhtidatları emniyette, gönülleri sükün içinde güzel Türkiye bugün parantın kıymet olduğu yegâne memleket sayılabilir. Bu vaziyette elirdeli serveti veyahud, devlet taldir ettiği mesru ve makul kâr hacdini az görüp ihtikâra kalkmanın ceza kanunu maddelerinden ceza ağır bir vicdan azabı olacağına kim şüphe eder. Vatandaşın gıdasından, ihtiyacından, kesesinde çalıp çırpmak azlıktan ve yolduktan istifadeye kalkmak her şeyde evvel bu sükün ve emniyet yuvası olan vatana karşı nankörlüktür.

Buchan Cahid

Şehir Haberleri

Sarhoşluğun sebep olduğu kanlı aile faciası

Sarhoş bir adamı, kendisine kapıyı biraz geç açan karısıyla kavga tutuştu, zavallı kadını bıçakla ağır surette yaraladı

Evvelki gece, Beşiktaşta kanlı bir vak'a olmuş, bir adam sarhoşluk yüzünden karısını bıçakla vurarak ağır surette yaralamıştır.

Beşiktaşta Şenlikde mahallesinde Çatalmekteb sokağında 6 numaralı evde oturan Rıza adında biri, evvelki gece geç vakit sarhoş bir halde evine gelmiş, kendisine kapıyı biraz taahhürle açan karısı Ayşeye küfrediye başlamıştır.

Rızanın geç saatlerde ve sarhoş bir halde eve gelmesine esasen sınırlanmış Ayşe, kocasının bu küfürlerine tahammül edememiş, o da aynı tarzda mukabele etmiştir.

Karısının bu mukabelesine fena halde kızan Rıza, bıçağını çekerek kadına üzerine atılmış, onu vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralamıştır.

Ayşenin feryadına koşan zabita memurları, cari koca kanlı bıçağı yakalamışlardır.

Yaralı kadın, tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, Rıza hakkında takibata başlanmıştır.

Kazma ile kasayı kırarak 2.500 lirayı aşmış

Müddeiumumi, kadınlı erkekli 4 kişiden mürekkep olan suçluların tecziyesini talep etti

Bir müddet evvel Tahtakalede Menâşe hanında hırdavatçı Mişona aid daireye girerek, kasayı soyduktan suçlu kabveci Aziz, kapıcı Yusuf, Ali ve Fatmanın duruşmalarını aslıye 3 üncü ceza mahkemesinde son safhaya varmıştır.

Dünkü celsede iddianamesini serdeden müddeiumumi Ekrâm Öner hâdisenin sureti cereyanını hülâsatan, şöyle tesbit etmiştir:

Menâşe hanının kapıcısı olan Yusuf arkadaşları kabveci Azizle, Aliye, Fama'ya Mişonun kasasını soymağı teklif etmiş ve hana girmeleri için kendilerine anahtar vermiştir. Suçlular bir gece yarısı hana girmişler ve bir anahtar uydurarak Mişonun daire kapısını açmağa muvaffak olmuşlardır. Sonra da kapıcı Yusufun tedarik ettiği bir kazma ile kasayı kırmışlar ve içindeki 2500 lirayı alarak, firar etmişlerdir.

Suçlu bu şekilde delillerle sabit gören iddia makamı, suçluların birbirlerine atfı cürüm ettiklerine işaret etmiş ve neticede dördünün de ceza kanununun muhtelif maddelerine göre tecziyelerini talep etmiştir.

Duruşma, karar verilnek üzere, talik edilmiştir.

13 ton çivi geldi

Şehrimize tekrar 13 ton kadar çivi gelmiştir. Evvelce de gelmiş bulunan 10 ton çivi ile birlikte hemen piyasaya çıkarılacaktır.

Büyük musiki üstadlarının hatıralarının ihya edilmesine karar verildi

Türk musikisine büyük hizmetler ifa eden musikînaslar için geceler tertib edilecek, hayatları anlatılacak ve eserleri çalınacak

Belediye, musikimize büyük hizmetler gören mümtaz sanatkarların hatıralarını ihya maksadıyla, «Musikînaslar geceleri» tertibine karar vermiştir.

İlk musiki gecesi, alaturka musikîye 500 ü müteceviz kıymetli eser veren Hamamizade İsmail Dedeye tahsis edilmiştir.

Bu gecelerde, tanınmış şark ve garb musikînasları davet edilecek ve her sanatkarın eserlerinden plâklarla muhtelif parçalar çalınarak hatıraları anılacaktır. Konservatuar müdürlüğü de hâlâ harekete geçerek toplantıların programlarını ve çalınacak parçaların plâklarını hazırlamağa başlamıştır.

Toplantılarda sanatkarların da birer portresi bulundurulacak ve yaşadıkları devirlere ait dekorlar mümkün olduğu kadar tebarüz ettirilecektir.

Hamamizade için yapılacak geceyi müteakib büyük Türk filozof ve musikînaslarından Farabi için de zengin programlı bir gece tertib edilecektir. Bilâhâre tamburi Cemil ve diğer sanatkarlarımızın hatıraları ihya edilecektir.

Belediye, bu iş için mühim miktarda tahsisat ayırmıştır. Tevmin edilecek varidat konservatuar tahsis edilecektir.

Münakalât Vekili şerefine Basın Birliğinde verilen çay

Cevdet Kerim İncedayı gazeteciler arasında

Dün saat 17 de, şehrimizde bulunan Münakalât Vekili Cevdet Kerim İncedayı şerefine Basın Birliği tarafından merkez binasında bir çay ziyafeti verilmiştir. Ziyafette vali ve belediye reisi doktor Lütf Kırdar, gazete sahibi

ve başmuharrirlerle, basın mensubları hazır bulunmuşlardır. Toplantı Münakalât Vekilinin Basın Birliği mensublarıyla yapıldığı samimi konuşmalarla geç vakte kadar devam etmiştir.

Yağ fiyatlarında ihtikâr yok!

Fiat Mürakabe Komisyonu, yağ fiyatları hakkındaki tetkiklerini bitirmiştir. Urfada yağın kilosunu 145 - 150 kuruş arasında bulmaktadır. Bu vaziyet karşısında İstanbulda 170 - 175 kuruşla satılan yağlarda bir ihtikâr meselesi mevzu bahis olamamaktadır. Yağ fiyatlarının istihsal mntakalarında fazla olmasına, mahalli ihtiyacların son zamanlarda artmış bulunması ve Suriyeden de mal ithal edilememesi sebep gösterilmektedir. Şehrimizdeki tüccarların ellerindeki menşeaturları tetkik edilmiştir. Çok eskiden ve ucuz fiata satın alınmış yağları şimdi yüksek fiata satan görülürse ihtikâr suçüne mahkeme verilecektir.

Fasulye tacirleri telâşa düştüler

Bazı fasulye tacirleri, ellerinde mühim miktarda yüksek fiata satın alınmış mal bulunduğunu iddia ederek fasulye fiyatlarının alçak bir seviyede bulunmasından şikâyet etmişlerdi. Fiat mürakabe komisyonu, Perşembe günü toplantısında bu şikâyetleri dinledi. miş ve kuru fasulyenin en iyi kalitesine 21 kuruş azami fiat koyulmuş, toptan fiat ise 17,5 kuruş olarak tayin edilmişti. Ellerinde fazla stok bulunan tacirler bu vaziyet karşısında telâşa düşmüşler, Ankara'ya bir mümessil göndererek Vekâletle doğrudan doğruya temin etmek için teşebbüslerine girişmişlerdir.

Mersinden 500 ton kesme şeker geliyor

Bu suretle piyasadaki kesme şeker darlığının önüne geçilecek

500 ton kesme şeker Mersinden yola çıkarılmıştır. Bu şekerler birkaç güne kadar şehrimize geldikten sonra bazı bakıcılarda bulunamayan kesme şeker bollaşmış olacaktır. Bu şekerlerin yola çıkarılması, ellerinde bulunan fazla kesme şekerleri satılmayan ve ileride fazla kâr uman bazı bakıcıları da harekete geçirmiş, bunlar da saklamış oldukları şekerleri piyasaya çıkarmışlardır.

Münakalât Vekilinin tetkikleri

Trakyadan şehrimize avdet etmiş olan Münakalât Vekili Cevdet Kerim İncedayı dün Vekâlet müesseselerindeki tetkiklerine devam etmiştir. Vekil öğleden evvel Denizyolları idaresinde bir müddet meşgul olarak bazı işler üzerinde alâkadarlardan izahat almıştır.

Kumaş hırsız kadın
Bahçekapıda Yün-İpek mağazasından iki top kumaş çalan Meliha Naime isimlerinde iki genç kadın üç gün evvel üç üncü sulh ceza mahkemesi kararile tevkif olundular.

Suçlu kadınların duruşması dün sona ermiştir. Hâkim, suçlu sabit görülünce Melihayı 3 ay müddetle hapse mahkûm etmiş, Naimenin ise beraatine karar vermiştir.

Askerlik işleri:

Şube çağırılanlar
Yerli Eminönü Askerlik Şubelerinden:

Aşağıda adları yazılı yedek subayları kayıtları tetkik edilmek üzere nüfus cüzdanlarıyla ellerindeki vesikalarla 3467 numara ile şubeye müracaatları.

İstihkâm Tğm. Niyazi Oğ. Nuretin 321 Eminönü (42213)

Levazım Tğm. İbrahim Oğ. İrfan 323 Ordu (42274)

Levazım Tğm. Hakkı Oğ. Renat 325 Bursa (43387)

Levazım Tğm. Ekrem Oğ. Renat 321 Eminönü (43388)

Kâzım Dirik ailesinin teşekkürü

Eşim ve babamız Trakya Umum Müfettişi General Kâzım Dirik'in utulu dolayısıyla bizat cenaze merasimine iştirak ederek merhuma son saygı ve teveccühlerini izhar buyuran Ordu Müfettişi Fahrettin Altaya, İstanbul Valisi Lütfi Kırdar, İstanbul Komutanı General İshak Avniye, İstanbul Mıntaka Komutanı General Ziyaya, İstanbul Merkez Komutanı General Fevzi Akıncılar, inzibat kütâsı komutanına ve merhum hastalığı esnasında yüksek ihtimam ve alâkalarla bizi merhum ve minnettar eden Dr. Prof. Abdülkadir Noyanla Gülhane hastanesi ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü, İstanbul Belediyesi, Devlet Deniz, Demiryolları ve Liman idaresi erkânına ve E. dirmeden itibaren İstanbul'a kadar olan hat güzergâhında teessürlerini izhar eden sayın vatandaşlarımıza ve garnizon komutan, sühay ve erlerine ve gerek cenaze merasiminde bulunmak ve çelenk göndermek suretile aziz eşim ve muhterem babamızın yüksek hatırasına bağlılığımızı izhar buyuran akraba, ahbab ve dostlarımıza gösterdikleri yüksek alâka ve teessürden dolayı teşekkürlerimizi arz ederiz.

Refikası: Maide Dirik
Çocukları: Şükran Karaca, Turan Dirik, Orhan Dirik

Yurddaş:
Bir lokma ekmekten ne çıkar?

Demiyelim. Lokmalar bir araya gelince kilo, kilolar bir araya gelince ton olur. Tonlar bir araya gelince de ambarlar dolar.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Yurddaş:
Bir lokma ekmekten ne çıkar?

Demiyelim. Lokmalar bir araya gelince kilo, kilolar bir araya gelince ton olur. Tonlar bir araya gelince de ambarlar dolar.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Son Posta SPOR

Millî küme maçları
Dün Fener Maskesporu yendi, G. Saray ile Harbiye berabere kaldılar

Millî kümenin deplasman maçları dün Şeref sahasında Fenerbahçe - Maskespor, Galatasaray - Harbiye arasında devam edidi.

Her iki maç yağmur altında oynanmış, ve pek az seyirci maçları takip etmiştir.

Bugün millî kümenin son maçları Kadıköy sahasında Galatasarayla Maskespor, Fenerbahçe ile Harbiye arasında devam edilecek ve maçlar da bu suretle tamamlanmıştır.

Fenerbahçe 3 - Maskespor 0

Fenerbahçeden Kadir maçın birinci dakikasından yapılan bir hücumu golle tamamladı. İlk dakikada yapılan bu gol Maskesporu malûm olan enerjik oyunundan bir an geri bırakmadı, hattâ mühim bir fırsat kaçırılmadı bile. Bu yüksek heyecanı mucib oldu. İki taraftan 34 dakika devam eden oyunu o kadar bozdu ki, millî küme kadrosu içinde bulunan bu takımların oyunu hiç bir suretle futbola benzemiyordu. Gelişi güzel bir mücadelenin 35 inci dakikasında Naci şahsı bir hücumla ikinci golü yaptı. Topa rasgele vurmak ve sadece aynı şekilde koşturmakla geçen ilk devrenin 44 üncü dakikasında Kadir Fenerin üçüncü golünü yaptı. Devre 3-0 Fenerbahçenin lehine bitti.

İkinci devrenin kayda değer tek hücumunu Maskesporlular yaptı. Cihadın elinden düşürdüğü top bir müddet Fenerbahçe kalesinde ayakta ayağa, kafadan kafaya dolaştı, fakat bir türlü boş kaleye girmedi.

Teknik bakımdan hiç bir kıymeti olmayan bu maçın biraz dikatsiz ve bu yüzden de sert bir şekilde alması için en garib tarafı idi. 23 üncü dakikada hakem Maskespor sağ muavinini kasdı bir hareketten dolayı oyun harici etti. Futbolü öğrenmeden tekme atmağı çok iyi bir şekilde kavramış olan Maskesporluların sağlığı için 33 üncü dakikada sahadan çıkarıldı. Fenerbahçenin her hücumunda bir Maskesporluların teknesi havada sallanıyor, hakem Ahmed Adem, yerine göre uyarı, yerine göre favul veriyor, yerine göre de oyuncu çıkarıyordu. Fenerbahçenin 35 inci dakikada bir hücumunda Maskespor kalecisi, Naimle çarpıştı ve sakatlanıp dışarı çıktı. Maskespor sekiz kişi ile oynama devam etti. Bu vaziyete kendileri sebebiyet vermişti. Saha kenarında tedavi edilen Maskespor kalecisi yerine geldi. İkinci devre gayet fena oynandı. Hiç kimsenin memnun olmadığı maç acemice geçen bir buçuk saatte sonuna 3-0 Fenerbahçenin lehine bitti.

Fenerbahçe: Cihad - Muammer, Murad - Aydın, Zeynel, Ömer - Kadir, Yaşar, Naim, Naci, Rebi.

Maskespor: Refet - Melih, Necdet - Yaşar, Osman, İbrahim - Ömer, Celâl, Mehmed, Ahmed, Kenan.

Hakem: Ahmed Adem.

Galatasaray 1 - Harbiye 1

Harbiyenin, Galatasaray'a fazla bir gayrete sevkedecek kadar çabuk oyunu daha biyadette sıkı bir çalışmağa mecbur etti. Daha maç başında Galatasaray hücum hattının, Harbiye müdafaası karşısında hafif kaldığı tesirsiz olarak yapılan hücumlardan belli oldu. İki tarafın tazyikine göre oyun müsavi bir şekilde idi. Yirminci dakikadan sonra oyun tam manasile Harbiye kalesi önünde oynanmağa başladığı halde, netice üzerinde ciddi bir değişiklik meydana gelmiyordu. Topu her şekilde güzel kullanan Galatasaray hemen hâlç şüt atmadığı bu oyunda kat'i hakimiyetine rağmen netice alamadı. Devre 0-0 berabere bitti.

İkinci devre Harbiye takımı için çok ümidli bir şekilde başladı.

Galatasaray: Osman - Faruk Adnan - Musa, Enver, Salim - Şenlâhattin, Mustafa, Bülend, Eşref, Mehmed Ali.

Harbiye: Bedri - Hayri, Mümtaz Nahid, Abdî, Suphi - Ali, Muammer, Ertuğrul, Hüsamettin, Kemal. Hakem: Şazi Tezcan.

Ömer Besim

Eminönü Halkevinin boks maçları

Eminönü Halkevi spor şubesi tarafından tertib edilen boks maçlarının finalleri dün akşam Halkevinin salonunda yapıldı. Büyük kalabalık, maçları alaka ve heyecanla takip etti. Müsabakalar amatör olan gençler arasında yüksek bir muvaffakiyetle yapılmıştır. Alınan neticeler şunlardır:

51 kiloda Receb, İsmail, 53 kiloda Necib, Şevkele, 57 kiloda Mehmed Çelikel, Ziyaya, 61 kiloda İbrahim, Kemale sayılı galib, 65 kiloda Ali Tokçınar, Abdiye aban done etti. 72 kiloda Hasan favul yaptığundan Hakkı hükmen mağlup kazandı. Müsabakada galib gelenlere Halkevi tarafından matalyeler verildi.

Bugün LÂLE Sinemasında

1 - TÜRKÇE GÖNÜLLÜ KAHRAMAN (Beau Geste) CARY COOPER - R. MILLAND

2 - FRANSIZCA AŞK SERENADI (Kidnapez-moi Monsieur) GRACE MOORE - MELVYVYN DOUGLAS

Bugün saat 11 de tenzilâtli matine

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Sinemaların konuları uzun müddet devam ettikten sonra...

... Nihayet bitmiş. ... Sen ne drsin Hasan Bey?

Hasan Bey — Vaziyete bakılırsa hepsinin itfaiye gruplarının bulunduğu binaların yanına taşınmalarını isteyecekler!

Hikâye

SON POSTA

Yazan: Colin Howard

Çeviren: İrfan Konur

Posta kutusunun yanında duran ufak tefek adam:

— Şey.. dedi.. sizi gördüğüme memnun oldum.

— O, dedim durarak, Simpson sunuz değil mi?

Simpsonlar yanımızdaki eve yeni gelenlerdi. Karım ve ben onlarla ancak bir veya iki defa karşılaşmıştık. Simpson:

— Evet, doğrudur, dedi. Benim kendisini hemen tanıyışından memnun görünüyor.

— Acaba bana üç yarım pens ödünç verebilir misiniz?

Elimi cebime daldırdim.

— Görüyorsunuz ya.. karım postaya verilmek üzere bir mektub verdi. Fakat pulsuz olduğunu şimdi farkettim.

Güllümsiyerek:

— Daima öyledir, dedim.

— Bu gece gitmesi lazım. Hakkaten gitmesi lazım. Gecegin bu vaktinde açık bir posta dairens bulabileceğimi de zannetmiyorum. Ne dersiniz?

Saat on bire yakın olduğu için bunun imkânsız olduğu fikrine işti rak ettim. Simpson kat'iyen zekâna mağrur olmaksızın:

— Bana kalırsa, dedi, görüyor sunuz, otomatik pul kutusundan bir pul almalyım. Yalnız üzerinde hiç ufaklık da yok.

Araştırmalarıma nihayet vererek:

— Çok müteessirim, dedim, fakat korkarım ki bende de yok.

— Vah vah vah...

Biraz ileriye doğru yürüyerek:

— Belki başka birisini.. diye mıldandımdım.

— Başka kimsecikler yok..

O, sokagin yukarısına doğru baktı, ben aşağısına.. sonra o aşağıya baktı, ben yukarıya.. ikimiz de boş çıktık.

— Eh.. ne yapalım? Dedim ve yürümeğe hazırlandım. Fakat elimde de pulsuz mavi bir zarfla durumu o kadar biçare görüdü ki yüreğim onu bırakıp gitmeğe razı olmadı.

— Ourdüğüm yere kadar gelir

— Siz o ufaklık bulmağa çalışınız size ufaklık bulmağa çalışırım. İki sokak ötededir, dedim. Simpson gözlerini ciddiyetle parlatarak:

— Pek lütfkârınız! Dedi.

★

Evde, o kadar arzu edilen üç yarım pens bulmağa çalıştık. Parayı Simpson'a verdim. O, bir iş adamı edasıyla cep defterine bu borç hakkında bir not yazdı ve yola koyuldu. On on iki adım kadar arkasından baktım. Biraz tereddüt etti ve bana döndü:

— Şey.. Sizi tekrar rahatsız ettiğime müteessirim, dedi. İşin doğrusu, biz buraların pek yabancıyız. Size hakikati söylemeği unuttum. Belki bana posta dairensini tarif ederisiniz.

Elimden geldiği kadar anlattım.

Posta dairensinin nerede olduğunu öğrenmek için tam üç dakikamı sarfettim. Bu zamanın sonunda ben de Simpson kadar bitmişim.

— Şey.. kor.. korkarım ki iyice.. Diye kekeleydi.

— Haydi, dedim, sizinle gelmek daha muvafık olacaktır.

— Oh! Şey.. pek lütfkârınız.. Diye beni temin etti.

Ben de o kanaatte idim. Posta dairensine gittik. Simpson otomatik pul makinesine bir pens attı. Para boş bir takirti ile makinenin içinde yuvarlandı. Beklenen pul çıkmadı. Simpson (ben şimdi ne yapayım) der gibi yüzüne baktı.

— Boş! Dedim. Simpson bir:

— Ah salverdi.

Tecribe gösterdi ki yarım penlik pul depoları da boşaltılmıştı. Bu keşfin şaşkınlığı içinde Simpson mektubu, yüzü aşağıya gelmek üzere, kaldırımın üstüne düşürdü. Yer den aldığı zaman üzerinde koca bir çamur lekesi vardı. Bedbaht bir insan halile:

— İşte, diye bağırıldı, şimdi de çamurlandı. Boş makineyi hırsla ta kıldattı.

— Tamam.. şimdi ne yapabiliriz?

Artık ben de bu posta işinin erkânından olmuşum.

— Zannedersen bu gece gitmesi lazım. Dedim.

— Ah, azizim, evet.. karım bu hususta çok ısrar etti. Dedi ki.. ben şey yapmayacağım.. şey.. öyle ya.. bilmem, fevkalâde ehemmiyetli işmiş. Ne dediğini anlarsanız bu mektubu bu gece herhalde postaya verebilirim.

Anlamıştım. yahud, hiç değilse Misis Simpsonu anlamıştım.

— Farkındayım, dedim ve sonra birdenbire hatırladım: Evde bir pul defteri olacak.

Simpson hemen hemen ciddiyetle:

— Bunu daha evvel düşünmeli idik. Dedi.

— Acele edersek iyi olur, dedim, yoksa son postayı kaçıracağız.

★

Acele ettik. Acele ettiğimiz de iyi olmuş. Zira pul defterini bulmak daha fazla bir zaman yedi. Fakat emeklerimiz gene boşa gitti. Defter bomboştur.

Simpson vaziyeti hülâsa ederek:

— Ne kızdırıcı şey! Dedi.

— Tuhaft! Dedim, yemin edebilirim ki hemen hemen dolu idi.

Simpson canı sıkılarak:

— Fakat benim mektubu ne yapacağız? Diye sordu.

— Pulsuz verirsiniz.. o kadar.. dedim. Simpsonun mektubuna karşı alâkâmı kaybetmeğe başlamıştım. O gözlerini parlatarak:

— Oh, bunu yapabilir miyim? Diye sordu.

— Başka ne yapabilirsiniz ki! İteli herif sabahleyin iki kat ücret verir. Fakat başka çaresi yok.

— Bu benim hoşuma gitmezdi doğrusu..

— Benim de hoşuma gitmez amma ne yapalım. Başa gelen çekilir, haydi, acele ediniz, yoksa son postayı kaçıracağız.

Bu söz çok tesir etti ve Simpson bir fırlayışta sokığı boyladı.

— Hey! Diye arkasından bağırdım, öteki yoldan.

Soluk soluğa dönerek:

— Çok müteessirim, dedi, galeba yolu gene unuttum.

★

Tekrar anlatmağa kalkmadım, kolundan yakaladım ve postayeye kadar tahtelhiz götürdüm. Gece yarısında mektubların son toplanişına yetiştirdim. Nihayet kurtulduğumu anlıyordum. Mektubu kutuya attı, ben de işimi iyice bitirmek için onu evine kadar götürdüm. Eşikte bana ciddi bir eda ile:

— Siza hakikaten çok minnettarım, dedi. Siz olmasaydınız ne yapardım? O mektub.. şeydir.. şey.. öyle yemeğine davet mektubudur. (ve birdenbire afallayarak) aman

Nasıl bir kızla evlenmeli?

Istanbul - Eskişehir hattı üzerinde güzel bir kasabamızda oturan bay İbrahim soruyor:

— Evlenmeli miyim? Bu takdirde nasıl bir eş bulmaktığım lâzım?

Bay İbrahim iyi bir san'atkâr dır. Mesleğiyle bulunduğu şehirde hayatını çok iyi kazanabiliyor, üstelik biraz parası da var. Gençtir, sıhhatlidir. Suabnin ilk kısmına müsbet cevap vermek için hiç bir mahzur görmüyorum.

Bu gencin bir annesile bir kız kardeşi var.

Kızkardeşinin daha evvel baş göz edilmesi lâzım geldiği fikrini müdafaa edenler bulunabilir. Esas itibarile yanlış bir fikir değildir, imkân görüldürse derhal yapılmalıdır. Fakat aksi halde kızkardeşe bir zarar vereceğini düşünülürse de.. eğitim, aile muhitinin genişlemesi ta nihdiklarm artması bakımından ağabeyin evlenmesinin kızkardeşe yol açması ihtimali bile vardır.

Sualin ikinci kısmına gelince:

Eriğin nasıl bir iş bulması icab edeceğini her delikanlı düşünür, her delikanlı bu hususta bizzat düşünerek veya dostlarından fikir alarak bir karar verir. fakat verdiği karar aynen tatbik edebilmiş olan pek nadirdir. Bay İbrahim bu hususta tesvir için fazla düşünmeye lüzum yoktur. Zira vücud bahsi yalnız kendisini alakadar eder, meselenin ehemmiyeti sadece iki noktada toplanır. Bu noktalardan birincisi bulunacak genç kızın ailevi vaziyetidir. Bunu söylerken kasdettiğim manayı söylüyeyim:

Ailenin epeyce eski maziyle beraber cihet belli olması ve umumiyet itibarile arada müvazene bulunması lâzımdır, demek istiyorum. İkinci nokta genç kızın tahsili, düşüncüsü, anlayışile erkeğin bu kabiliyetleri arasında tevafuktur.

Bilmiyorum, bay İbrahim bu cevabı kâfi bulacak mı?

TEYZE

İki parti çay geldi

Memleketimize biri 1000, diğeri 246 sandık olmak üzere iki parti çay gelmiştir. Çay tevzi haklarında bir karar olmadıktan bu çaylar hemen toptanlara dağıtılmıştır. Bunlar da Vekâletin tayin ettiği kâr nisbeti dahilinde bu çaylar perakendecilere dağıtılacaktır.

allahım!

— Ne var, ne oluyor?

— Hiç.. şimdi aklıma bir şeyler geldi.

— Ne geldi?

Fakat söylemedi. Yalnız gözlerini yüzüne doğru fal taşı gibi açarak (gecegin hayır olsun) diye inledi ve kapının içinde kayboldu.

Yolda boyuna, hatırladığı şeyin ne olduğunu merak ediyordum.

Fakat ertesi sabah üzerinde büyük bir çamur lekesi bulunan mavi bir zarf için postacıya üç pens öde-meğe mecbur olduğum zaman merakım zail oldu.

İçki yasak edilmeli mi?

Cevab yollama müddeti bugün hitam buldu

Bugüne kadar elimize gelmiş bulunan cevabları neşre devam edeceğiz

İçki taraftarları

“İnsan zevklerini tatmin eden en güzel vasıta içkidir..”

● Kadıköy okuyucularımızdan Ahmed Halim Altan:

— İçki hakkında yazılan mü-taleaları dikkatle tak'ib ediyorum. Bilhassa aleyhinde söylenen sözler ne yalan söyleyeyim, muhakkak ki garib bir softalık zihniyeti. le kaleme alınmışlardır.

(Arkası sayfa 8 sütüm 2 de)

İçki aleyhtarları

“İçki cemiyetin hayatiyetine korkunç bir düşmandır..”

● Şehreminde H. C. O.:

— İçkinin menedilmesi herhalde güzel bir fikirdir. Bu yasak tatbik olunduğu takdirde faydası görülecek, her türlü içki sarfiyatı pek tabii olarak azalacaktır.

Gerçi bu vaziyete devlet varidatına tesir edecektir. Fakat bu nok-

tma tesir edecektir. Fakat bu nok-

Tali yolu Eskişehirden geçiyor

40.000 lira

7 Temmuzda Eskişehirde çekilecek.

Tali yolu 7. Temmuzda Eskişehirden geçiyor. Bir Milli Piyango bileti ile bu yolda siz de seyahat edebilir, gayenize irişebilirsiniz. 3. üncü çekiliş olduğu için bu defa İkramiyeler hem zengin hem müteaddidir. Eğer (40.000) liralık büyük ikramiyeyi kazanamazsanız 4 tane 10.000 liralık ikramiyelerden birisini kazanabilirsiniz.. Bu defa 5.000 liralık ikramiyeler sekiz, 2.000 liralık ikramiyeler altmış tane dir. Bin liralık ikramiyeler altmıştan yüz yirmiyeye çıkarılmıştır. Plân hakkında umumî malûmat vermiş olmak için söyleyelim ki: Ayrıca 150 tane 500 liralık, 180 tane 250 liralık, 600 tane 100 liralık, 600 tane 50 liralık ikramiyeler vardır. (10) liralık ikramiyelerin miktarı 3.000 dir. Ayrıca 30.000 kişi dörder lira alacaktır. Filhakkiki bu defa yarım biletler iki, tam biletler dört liradır. Fakat buna mukabil 720.000 lira yani satış hasılatının %60 şı gene ikransıye olarak dağıtılacaktır.

Şansınızı tecrübe etmeği unutmayınız.

temadiyen öpüyor, öpüyordu.

Birbirimizi saran kollarımız ve dudaklarımız çözülmeden dakikalara kaldık. Bu müddet içinde Nevindeki bu tahavvülü düşünüyordum.

Hiçbir zaman Nevini böyle görmemişim. Bu teessüre sebep neydi acaba? Bir sinir buhranı mı geçiriyordu.

Bir ağacın dibine oturdum. Başımı omuzuma dayadım.

— Söyle bana sevgili, dedim. ne uhuyorsun, seni niç böyle görmemişim. Bir ızdırabın mı var. Bunu benimle paylaşmak istemez misin? Düşün ki, sana na kadar yakın bir insanım..

Birdenbire doğrulmuş, dirseklerini dizlerime dayayarak, başımı nefeslerimizi birbirine karıştıran bir mesafeye getirmişti.

— Bu çok acı Sedad!.. Dedi.

— Ne kadar acı olursa olsun, sana ızdırab veren şeyi öğrenmek isterim.

— Bu yalnız benim ızdırabım olmayacak Sedad.. en büyük paygene senin.

— Söylediklerinden hiçbir şey anlamıyorum.

Birkaç saniyelik, fakat ne kadar da uzun bir tereddüd devresi geçirdi. Bir türlü söylemiyordu.

— Bekliyorum Nevini!.. Göz yaşları tekrar boşanmıştı,

kendisini kollarının arasına atarken, bu feci haberi de veriyordu.

— Bu bizim son gecemiz Sedad!..

Dehşetle doğrulmuşum. Kollarından tutarak, onu göğsümün üstünden uzaklaştırdım. Kulaklarımın inanmıyordum. Bu bizim son gecemiz hal.. Bunun böyle olacağı, bir gün bu melodramın perdesinin ineceği şüphesizdi. Fakat bu kadar çabuk beklemiyordum. Kafamın ortasına bir demir indirmişlerdi sanki.. sersemlemiştim. Başım dönüyor, gözlerim kararıyor, şakaklarım zonkluyordu. İçimde bir eziklik, vardı. Bir müddet, gözümün önünde ağaçlar, deniz, birbirine karıştı. Bir şeyler söylemek istedim, ağzım kımıldamadı.

— Sedad!..

Nevin omuzlarından tutmuş beni sarsalıyordu”

Bu darbenin altında hurdahaş olmuşum.

— Beni bu kadar mı seviyordun Sedad?..

Müşkülâtle konuşabildim. Dilelim kupkuru kesilen ağzımın için de dönmüyordu:

— Bunu hâlâ anlıyamadın mı Nevini?..

— Vah zavallı Sedad!..

Zavallı Sedad.. zavallı Sedad!.. Ne kadar doğru..

(Arkası var)

GÜNBAKAR "Son Posta..nın edebî romanı" DÜNYA

Yazan: Nusret Safa Coşkun

— 9 —

Benim Keloğlan gibi elimde, taş üstüne, karşısına Arab çıkarıp, dilediğini yaptırarak. Sihirli çakım da yoktu. Bu seraba koşmakla, sukutu hayali, hüsrani, ızdırabı kendime arkadaş yapıyordum. Fakat hiç almazsa, bu serabın ümidini içinde bir an oyaladım. Hayatıma arka kapıdan hiç almazsa bir kadın başı uzandı. Sevilmemin, yalan da olsa, bir müddet zevkini tattım. Omuzlarıma güllenen feci inkışırım ağırlığı altında eziliyormuşum. Ne çıkar?

Tavşanla yarışa kalkan öküzün küstahlığını göstermeğe ne lüzum vardı? Amma, Nevin beni inandırmıştı.

Hamlet Ofelya'ya şöyle söyler:

— İnanmamalıydın!

Elimde mi bu senin? Hayır.. o halde cezana katlanacaksın! O seni inandırmalıydı? Hayır.. fakat mademki inandırdı, o da kaba-batıl.. fakat düşünceksin ki, o bir kadındır. Kadını anlayabilir mi-

sin? Niçin, neden, ne sebeble yapar?..

Gözlerimi yumabildiğim bir gece, ızdırabına unuttuğum bir dakika yok.. suçlusun.. bu bir ömür boyunca sürecek. ızdırab kale-bendliğime mahkûmsun! Aşk hukuku yazılı değildir. Fakat müey-yideleri pek insafsızdır. İradene çift su verilmiş çelik salâbeti verrebiliyor musun, o zaman belki bu azabdan meşrutana tahliye imkânını bulabilirsin..

Nevin, bütün bunlara her şeye rağmen seni seviyorum. Yemin ederim, içimde hiçbir nefret yok sana karşı.

Bezilam gibi, seni düşünerek bütün kadınlardan öğrenmiyorum da.. yalnız bu kadarı hakkım, hep-pinizden uzak kalacağım.

Neler yazdığının farkında mıyım? Şu dakikada gece, beyaz bir çocuk doğurmak üzere.. sabah çok yaklaştı.. komşunun horozları ötmeğe başladı, tek tük ayak sesleri duyuyorum, Hale seoze götüren beygirlerin nalları.. kafama vu-

arak geçiyorlar. Zonklayan şakaklarım, uykusuz gözlerimi ovuyorum. Gözümün önündeki iki sahne hiç kaybolmuyor.

Bebektteki geceyi düşünüyorum. Karanlığın ortasından bir peri halinde çıkarak Nevinin beni büyülediği geceyi..

Aşk itiraf edilmemişti. Fakat içimde daha fazla durmağa kendi tahammül edemedi. Nasıl bir kuvvet bana bu cür'eti verdi? Evvelâ ellerim taarruza geçti, Nevini kollarımın arasında buldum. Bundan sonrasında o kabahatli.. ben belki uyancaaktım, fakat dudaklarımı, dudaklarımı belki buldum. Dakikalarca, gözleri kapalı burun delikleri beni teşei ederek, kollarımın arasında, dudaklarımın muhasarasında kaldı.

Beni inandıracak, bana ümid verecek şeyler söyledi. Çünkü kadında ve o dekor içinde başka şeyler söylemezdi. Kadınların göğsünde daima bir iğne bulunmalıdır. Onlar neticesiz, basit oyun-

Memleket Haberleri

Samsunda

Üç bohçacı kadını öldüren iki katil asıldı

Samsun (Hususi) — 1933 senesi Eylülünde, Terme pazarına eşya satmak üzere gitmekte olan Çarşamba Hayriye, Ayşe ve Raife isimdeki üç bohçacı kadını ormanlığa sürükleyip soyduktan sonra feci bir şekilde öldüren Ordunun Ebülhayır nahiyesinin Sefercik köyünden Ali ve Salih oğlu Davud'un idam hükümlerini evvelki gece saat on beş buçukta infaz edilmiştir. Cinayette medhaldar ve Alinin kardeşi Mehmed 24 sene ağır cezaya mahkûm edildi.

Mudanyada deniz bayramı

Mudanya (Hususi) — 1 Temmuz deniz bayramı civarında coşkun tezahüratla kutlanmıştır. Bilkassa Halk Partisi başkanı Saib Çelikelin hazırladığı mükemmel bir programla birçok deniz eğlenceleri, yarışlar vesair muhtelif müsabakalar yapılmıştır. Bu müsabakalarda Bursa Parti reisi de hazır bulunmuştur.

Sivas ticaret odasında çalışmalar

Sivas (Hususi) — Şehrimiz ticaret ve sanayi odası muhite büyük çalışmalar göstermekte ve memleket ihtiyaçlarının her sahada karşılamaktadır. Odanın başkâtibi Vefik Guldâğ muntazam çalışmalarını ile Odanın işlerini büyük bir başarı ile inkışaf ettirmektedir. Genç ve çalışkan bir arkadaş olan Oda başkâtibinin bu mesaisini nazari dikkate alan Ticaret Vekâleti maaşını 120 liraya çıkarmak suretile kendisini terfi ettirmiştir.

Hafik ve Zara kazalarına dolu düştü

Sivas (Hususi) — Sivasa merbut Hafik ve Zara kazalarına bağlı bazı köylerde son haftalar içinde eviz büyüklüğünde düşen dolu mahsulâtı oldukça zarar vermiştir. Ziraat müdürlüğü hasar derecesini tesbit etmektedir.

Sivasta köylüye pulluk tevzi edilecek

Sivas (Hususi) — Vilâyetimiz ziraat müdürlüğü köylümüzün pulluk ihtiyacını karşılamak üzere celb ettiği pullukları ucuz fiatlarla köylümüze tevziye başlayacaktır. Diğer taraftan vilâyetimize bağlı Pinkinik köyüne yerleştirilen göçmen ve şark muhacirlerine arazi tevziatına başlanmıştır.

«Son Posta» nun tefrikası: 50

KOCA YUSUF

Hergelecinin kudreti

Yusuf; caminin ilk saf ortasında diz çöküp oturan Hergeleciyi arkadaşan gördü. Kendisine göre güçerek bir adamdı. Namazdan sonra; kahveye toplandı. Asmalı bir çardağın altına toplanan ağalar ve pehlivanlar iki taraf olark sohbet başladılar. Yusuf, daha gelmemişti. Hergeleci, senelerdenberi hasretini çektiği memleketine kavuştuğundan dolayı memnun ve müstehz akrabalarla konuşuyordu. Biraz sonra; Koca Yusuf arkadaşlarla kahveye geldi. Selâm verip oturdu. Şumnu ağalarından biri kalkıp Hergeleciyi Yusuf'a şöyle takdim etti:

— Yusuf; hemşehrimizi Hergeleci İbrahim pehlivan; İstanbuldaki pehlivanlardan, şundan bundan konuşuyor.

Hergeleci, Yusufu çok okkalı, sallı, adaklı görmüştü. Kolay kolay ortadan çıkarılabilecek pehlivan değildi. Yusuf da, Hergeleciyi çocuk co-

Trakya'da yeni yıl koza mahsulü

Mahsul az olmasına rağmen fiatlar üç misli daha fazla. Bu mahsul azlığın telâfi ediyor

Edirne (Hususi) — Trakya'da geçen senelere nisbeten bu sene koza mahsulü hüsedilecek derecede az olmussa da fiatların üç misli olusu mahsul azlığını kısmen telâfi etmektedir.

Ancak koza alıcılarının eskiden beri üç, dört kişiye inhisar etmesi bu sene de satışlar üzerinde tesirini göstermeye başlamış ve netekim, evvelki gün 150 kuruş üzerinden açılan piyasanın birdenbire 110 kuruşa, hattâ 80 kuruşa kadar düştürüldüğü görülmüştür. Bunun üzerine bir kooperatifin satış müdahalesi bu defa fiatların 150 kuruşa da aşarak 167 kuruşa kadar fırlamasını mübec olmuştur.

Demek oluyor ki, işe kooperatif müdahale etmeseydi borsada fiatlar (250) kuruşa kadar yükselmüş olmasın rağmen burada aynı mahsul müstahsil elinden (80) ve hattâ belki de (60-70) kuruşa kadar gasbedilecekti.

Aşağıdaki rakam ve izahattan da anlaşılacağı gibi ipekböcekliği Edirne'de ehemmiyetli bir yer almaktadır. İstatistiklere göre, Trakya'da her sene 6-7 bin kuruş tohum açılmakta, ve 180,000 kilo kadar Edirne'de olmak üzere 250-300 bin kilo arasında koza istihsal edilmektedir.

Ipekböcekliği Edirnedeki son Uzunköprü ve Meriç kazalarında geniş ölçüde yapılmakta ve buralardan elde edilen mahsul, Bursa da dahil olmak üzere, Türkiye koza rekoltesinin yüzde onunu ve Trakya istihsalâtının yüzde yetmişini teşkil etmektedir.

Bu faaliyet bilhassa Balkan harbinden evvel geniş ölçüde idi. Buradan Mustafapaşaya, Dimetoka ve Sofuluza kadar uzanan yeşil dutluklar üzerinde mevsimin en geniş faaliyeti görülür ve kozacılık bu muntaka halkının en mühim gelir ve refah kaynağını teşkil ederdi. Fakat birbirini takip eden harblere, düşman ılgal ve istilâlarının öldürücü tahribatına uğrayan bu güzel beldenin birçok seyleri gibi dutlukları da ziyân olmuş ve buna müstahsilin doğrudan doğruya ihmâle bazı iktisadi amillerin de inzımmat edisi ipekböcekliğini bir hayli darbelemiştir.

Fakat, İstiklâl harbini müteakib bütün sahalarda başlayan yenilik ve canlılık hareketleri arasında ziraat hayatımızın bu teknik subesinin de tabiatın ve maddî imkânların müsaadesi nispetinde inkışafını ve kozacılığın rasmen bir gelir kaynağı haline gelmesini istihfad eden mühim tedbirler alınmış, müstahsiller kendisine gösterilen bir sürü kolaylıklarla bu iş, bilhassa son dört beş yıl içinde, mütemadiyon teşvik edilmiş ve ipekböcekçilik mekteb ve istasyonlarında birbiri ardınca açılan kurslarla kozacılık bir bilgi ve

Avrupalıların ve Amerikalıların yaptığı gibi güçler kaideye bağlı değildi.

Hiç; Türk karakteri musaraada hudud tanıt mı idi?

Türk güreşinde ne kaide, ne hudud ve ne de müdahale olamazdı?

Güreş meydanı alabildiğine geniş... Oyunlarında, yan yattın ayağa kalktın yok.. kırın kırana omuzların yere değdi idi, yok pon kurmştun maskarelikleri da Türk güreşinde yer almamış şeylerden değildi.

Çünkü; Türk güreşi erkek güreşi ve tam bir musaraa ve spor idi.

Avrupa ve Amerika güreşi gibi canbazlık, perendebazlık değildi.

Nedir o?.. Pon kurmuş?.. Bir insan pon vaziyetine geldikten sonra hasmına teslim olmuş, sırt aşağı gelmiş değil mi idi?

Binaaleyh; Türk güreşinde pan kreas gibi, istediğin yeri kırabilir, istediğin gibi boğabiliridin..

Türk güreşinde bütün bu serbestisine rağmen; hiçbir pehlivan hasmını yok yere ezmez, ve bir tarafını kırmazdı.

Ancak, hasmından zor gördüğü zaman mukabele ederdi.

Türk güreşinde hakemin kontrolünden ziyade sporunun şahsiyetinde tam manasile toplanmış bir asaleti rubiye vardı.

İşte; bu sebeble Yusuf'a, Hergelecinin güreşlerinde de hakem yoktu.

Yenişme, çivi yukarı dedikleri ta bir veçhile olacaktı.

teknik işi olarak ele alınmıştır.

Bununla beraber sarılmış olan bu işin birdenbire toparlanmaya -cağı tabii olduğundan ipekböcekçiliği bu bölgede henüz özlenen dereceye bulmamıştır. Gerçi bugünkü hinterlanda göre istihsal miktarı harblerden evvelki rekoltele nisbeten pek az sayılmassa da buradaki zengin tabiat şartlarının anlatılmıyacak derecede geniş imkânları karşısında Edirne ve havalisi hakikaten bir kozacılık muntakası olabilir.

Bunun için halkın bu kazançlı işi daha çabuk kavraması ve hükümet tarafından gösterilen kolaylıklara sarılıp yürümesi kâfi gelecektir.

Çorluda sitma mücadelesi

Çorlu (Hususi) — Sitma mücadelesi kordonu altında bulunan, kazamiz köylerinde, sitma ile arazi ve insan üstünde sıkı bir mücadeleye yeniden hız verilmiştir. İnsan sağlığına saldıran bu haşereyi yok etmek için bu hayvanı besleyen ve yataklık yapan, arazide mücadelede başka sitmaya musab olanlar da, dikkatle muayene ve tedavi altına alınmakta, kinin, tatlı kinin ve komprime gibi muhtelif ilaçlar tevzi edilerek bu hastalığın kovulmasına çalışılmaktadır.

Kazamiz yeni gelen genç faal sıhhat memuru Zeki Olcay bütün bu işleri liyakatle takip ve kontrol etmekte aynı zamanda mücadele subesinin muamelâtına da bakmaktadır.

Trabzon Çocuk Esirgeme Kurumunun faaliyeti

Trabzon (Hususi) — Şehrimiz Çocuk Esirgeme Kurumu muhitin fakir ve kimsesiz çocuklarına esaslı şekilde yardımlar yapmaktadır. Çocuk yurdunda bakılan fakir ve kimsesiz çocuklardan maada ilk ve orta okullara devam eden fakir çocuklara da elbise ve yemek temin edilmektedir.

Çocuk Esirgeme Kurumunun yıllık kongrelerinde okunan mesai raporu ittifakla kabul olunduktan sonra eski idare heyeti aynen ipka edilerek yalnız heyeti merkeziyeden açılan azalıklara dış hekimî Cemil Bulak, ticaret odası başkâtibi Halid Kâmi, avukat Zihni Can seçilmiş, ayrıca merkezi umumî için de kuruma karşı gösterdikleri alaka dolayısıyla Trabzon mebusu bayan Salise Abanozoğlu, ile Edirne mebusu Temel Nuciî Göksel murahhas olarak seçilmişlerdir. Resim Kurumun idare heyetile fakir çocukları bir arada göstermektedir.

Yani, sırtı yere vuracaktı. Yan düştü. Açık düştü yoktu...

Yusufla, Hergeleci kazan dibine gelip yağlanmağa başladılar.

Ustulden olduğu veçhile bir cazgir kazan başında bulunuyordu.

Elbise içinde hiç bir şey göstermeyen Hergeleci, soyunduğu vakit adale ve müşkül bir adam olduğu görüldü. Boynunda pehlivan muskasi vardı.

Pehlivan muskasi, bizim pehlivanların hepsinde vardır.

Bu işe başka hocalar, okuyup üfliyerek muska yapıp pehlivanların boynuna asarlar... Yenilmemeleri için dua ederler...

Yusuf; yağlanan Hergeleciye yan, yan baktıyordu. Onu içinden hiç bir şey benzetmiyordu. Kolaylıkla yenebileceğine kani idi...

Nihayet; tutuştular... Daha ilk elde Helgelecinin ne yaman adam olduğunu anladı.

Yusuf; kendinden küçük hasmına bir çapraz topplayıp sürmek ve kolaylıkla keserek bir eide yenmek istemişti.

Hergeleci; mahsustan hasmına çapraz vermişti. Yusuf da, her pehlivana yaptığı gibi, meşhur çaprazını doldurdu.

Daha, sürüp bir iki adım götürmeden, hasmının ters bir dönüşle kendisinin alta düşürdüğünü gördü.

Şaşırda. Çileden çıktı. Koca gövdesile toplanıp kalkayım derken; kemaniye yetişen Hergelecinin elinde kısıktırak bağlanarak kaldığını da hayretle gördü.

Afyonda

Belediye Porsuk bendlerini açtırdı

Afyonda yazılıyor: Seylâbın sebeblerini araştırmak için bundan altı ay evvel teşekkül eden komisyon raporunda, Porsuk üzerindeki, Yasin Çakır ve şeker fabrikaları bendleri savaklarının mamba ve mansab seviyelerinin derinleştirilmesi de yazılıyor ve bir rihim vücade getirilmesi lüzumu tebarüz ettiriliyordu. Belediye bu raporda işaret olunan noktaları tetkik ederek tabikata geçmek teşebbüsünde bulunmuş ve Yasin Çakır fabrikasına gönderdiği bir teskerede, fabrikasının su üzerinde ne gibi islahat yapacağını bildirmiştir.

Fabrika verilen müddet zarfında faaliyete geçmediği için belediye Salı günü, Köprübaşıdaki, fabrika savaklarını açtırmıştır. Öğrendiğimize göre, bu bendlerde mamba seviyesinin mansab seviyesi derecesinde derinleştirilmesi işini belediye bizzat yapacak ve buna aid masrafları bilâhare fabrikadan talep edecektir.

Belediye, raporda işaret olunan diğer vecibelerin de ifasına tevessül etmek üzeredir.

Bir köylü araba altında canverdi

İzmir (Hususi) — Cumaovası yolunda Dilçeşme mevkiinde Şahsaldan araba ile su getirmekte olan Sefehisarlı Mehmed oğlu Fehmi Yüksel Dilçeşme mevkiinde yolun iniş olması yüzünden hayvan arabayı zaptedememiş ve yukarı aşağı hızla imniye başlamıştır. Zavalı, arabayı durdurmak için arabanın üzerinden aşağı atlamak istemiş ve tekerleklerin altına düşerek ezilmek suretile ölmüştür.

15 bin esir

Kahire 5 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karar-gâhinin tebliği:

İbryada değişiklik yoktur. Habeşistanda, Galli Lidmo mın takasında General Gazzeranın teslim olması üzerine külliyyetli harb malzemesi elimize geçmiştir. Jimma muntakasında 12 bini İtalyan olmak üzere 21 Haziran danberi 15,000 harb esiri alınmıştır.

Suriyede, bütün cephelelerde mahallî terakkiler kaydedilmiştir.

Bigada koza satış yeri açıldı

Biga (Hususi) — Burada Haziranın yirmisinden itibaren koza satış yeri açılmış ve açık artırma usulile alım satıma başlanmıştır. Yerli tüccarlar tarafından mübaaya edilen yeni koza mahsulüne kilosu yüz yirmi kuruştan, pey açılmıştır. Ipekböceği besleyen köylülerle şehir halkının istihsal ettiği koza miktarı 100,000 kilo kadar tahmin edilmektedir. fiatların dolgun olmasından kozacılar çok memnundur.

Halk, daha ilk hamlede, hem de Yusufun en meşhur çapraz oyunu karşısında yetmiş beş okkalık Hergelecinin mahirane bir manevra ile hasmını kolaylıkla, telâşsız ve zirsuz altına alıp kemaneye bağladığını görünce yerinden oynadı.

Yusuf; altta bir lâhza düşündü. Ve istihfad ettiği hasmının üstad bir pehlivan olduğuna hükmetti.

Binaaleyh; temkinli olmak icab ediyordu. Ne olur, ne olmazdı? Ya, çaprazda iken; akla gelmedik bir oyunla yeniliverseydi. Olabilirdi ya...

Hem; Hergeleciyi uzaktan uzağa işitmemiş miydi? İnsanı puf yerinden yenen adam demek bu idi?

Yusuf; koca gövdesile zorlandı. Lâkin, toplanmış, açık vermemeğe çalışıyordu. Olur da iki dirhemlik yerinden yeniliverirdi.

Bir iki dakika çarpışmadan sonra; Yusuf, Hergelecinin paçalan elinde ayağa kalkmaya çalıştı. Hasmının tek paçasına elini geçirmişti.

Hergeleci; gene mahsustan Yusuf paçalarını vermişti. Yusuf da; her pehlivanın bildiği bir oyunla ve hattâ ustalıkla kelepir addedilen paçaları kapıp ayağa kalkmaya tevessül etti.

Hergeleci, hasmını boşalttı. Kendi havasına salverdi.

Yusuf; lâf değil; hasmını kapmuş; boşaltmış alttan elinde paça kalkıyordu. Bundan büyük avantaj mı olurdu?

(Arkası var)

Habeşistanda muharebeler sona erdi

(Bastarafı 1 inci sayfada) kuvvetlerle birlikte teslim olmuştu.

Şimdi imparatorluk ve Habeş vatanperverleri tarafından muhasara edilmiş bulunan Gondardaki garnizondan ve Assabın cenubu garbisindeki fundalıkta dağınık bir halde bulunan küçük bir müfrezeden başka Eritre, Habeşistan ve Somalide hiç bir İtalyan mukavemeti kalmamış ve şrakî Afrikadaki hareket muvaffakiyetle neticelenmiştir.

200 bin kişilik ordunun akıbeti

Kahire 5 (A.A.) — Şarkî İtalyan Afrika'sındaki 200 bin kişilik İtalyan ordusu 6 ay süren şiddetli muharebelerden sonra hemen tamamile ihma edilmiştir. İngiliz kuvvetleriyle cenubi Afrika, Hindistan ve Sudan kıtaatı şarkî İtalyan Afrika'sında 3000 kilometrelik bir cephele birbirinden ayrı 12 taarruz yaptıktan sonra anudane bir surette mukavemet eden düşman kitalarını muhtelif yerlerde sıkıştırarak teslim olmaya mecbur etmişlerdir. Muharebenin şiddetli bir neticeye bağlanmış olması bu hatta dikkat ve takdire değer bir hâdisedir. Filhakika son 6 haftada zarfında şiddetli yağmurlar Habeşistanı su altında bırakmıştır. Ve İtalyanlara ric'at edecek yer bırakmamıştır. Yalnız Gondar mın takası ilticalarına salih ise de bu muntaka da kitalarımız tarafında sarılmış, ya teslim olmak vonyahud aklıktan ölmek şıklarından birini tercih etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Kızıldenize yakın bulunan küçük bir İtalyan garnizonu sarılmış olduğundan bu garnizonun teslim olması her dakika beklenmektedir.

15 bin esir

Kahire 5 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karar-gâhinin tebliği:

İbryada değişiklik yoktur. Habeşistanda, Galli Lidmo mın takasında General Gazzeranın teslim olması üzerine külliyyetli harb malzemesi elimize geçmiştir. Jimma muntakasında 12 bini İtalyan olmak üzere 21 Haziran danberi 15,000 harb esiri alınmıştır.

Suriyede, bütün cephelelerde mahallî terakkiler kaydedilmiştir.

İtalyanlar memnun

Roma, 5 (A.A.) — İtalyan gazeteleri Türkiye Başvekili doktor Refik Saydamın nutkunun ehemmiyetini tebarüz ettirmektedir. Jurnal Ditalya gazetesi bu beyanattı Türkiye ile Mihver devletleri ve Roma ile Ankara arasındaki siyasi münasebetlerin tanzimi için ya pilmis mühim bir teşebbüs telâkî etmektedir. İtalya Türk harici siyasatinin aldığı yeni çereyandan memnuniyet duymaktadır. İtalya Türkiye'nin mâli inkışafını daima müsaîd bir nazarla karşılamış ve bu husustaki Türk menfaatlerini her zaman takdir etmiştir.

Küçük Haberler

★ Sivas aygır deposu müdürlüğüne tayin edilen Çifteler başmüdür muavini Refi Göktan vazifesine başlamıştır.

★ Yapılan ihbar üzerine Merzifon ipek kooperatifinde bankadan alınan ipliklerin halka ve esnafa dağıtılmadığı anlaşılmiş ve Cümhuriyet müddeiumumiliğince işe vaziyet edilmiştir.

★ Gümüşhacıköy muntakasının yeniden bir mühendis tayin edilerek işlerin intizamla cereyan etmesini muvaffakiyetler dileriz.

★ Sivas sıhhat ve ictimai muavenet müdürlüğü kadrosunda açık bulunan kâtibliğe Kırklareli sıhhat müdürlüğü kâtiblerinden Adil Mutlu naklen tayin edilerek gelmiş vazifesine başlamıştır.

★ Piyasadaki mevcut tirpanların pahalı olmalarını nazari dikkate alan Sivas ziraat müdürlüğü köylülerin tirpan ihtiyacını karşılamak üzere getirttiği tirpanları birer lira bedel mukabilinde bugünlerde köylülerimize tevziye başlayacaktır.

TIYATROLAR

Suadiye Şenyol Tiyatrosunda 7 Temmuz Pazartesi günü akşamı Taksim Altın-tepe tiyatrosunda 11 Temmuz Perşembe akşamı Maruf film rejisörü

VEDAD ÜRFİ KAN !!!

Komedi dramatik 3 perde Eserde diğer roller, sabık Darülfünun İstanbul Opereti sanatkarlarından müteşekkil bir grup tarafından oynanacaktır.

Raşid Rıza Tiyatrosu 8/7/941 Salı günü akşamı Üsküdar Ayparkta Mütemaddi kahkaha eseri

— Asılzadeler — Komedi, 3 perde Halide Pişkin temsilinde istihsal edecektir

Başvekilin nutku dahilde ve hariçte iyi akisler uyandırdı

(Baştarafı 1 inci sayfada) rarı ve hedef birliğini isbat etmek için geçen Kânunusaniide size vali olan maruzatımı, kelimesi kelimesine tekrar etsem, bugünün icablarına olan mutabakatinde ilâve veya tayyedilecek hiçbir cihet olmadığı tebarüz eder.

Bizim bu siyasetimizin değişmiş esaslarını kavriyamayanlar, tezarlar olduğu zannını verenler olmuştur. Başvekil bu vadiye Türkün keşkin silâhının dürüst ve açık konuşmak olduğunu, kendi kendimizi dürüst bildiğimizi söylemiştir. Başvekilin nutkunda İngiliz mütefiklerimize hitab eden fıkrâ bir dost memleket makesi olmuştur. Türk efendiliğiyle, İngiliz centilmenliğiyle artık bir an'ane teşkil etmektedir. Her iki millet de bu an'anedan ayrılmıyacaktır.

Nutkun mâli emniyet davası üzerindeki hamleleri Mecliste heyecanlı alkışlara sebep olmuştur. Düşkü nutku fırsat düştükçe dinlemek ve okumak lâzımdır.

Almanya'da akisler

Berlin, 5 (A.A.) — Türkiye Başvekili Dr. Refik Saydam tarafından dün Büyük Millet Meclisinde söylenen nutuk Alman siyasi mahfellerinde müsaîd bir intiba uyandırmıştır.

Dr. Refik Saydamın beyanattı Ankara hükümetinin Türk menfaatlerinin müdafaaı hususunda ta kîb ettiği realist siyasete tevafuk etmekte, fakat aynı zamanda Türkiye'nin beynelmüli menfaatleri karşısındaki mes'uliyetini müdrük bulunmakta olduğunu da göstermektedir.

Türk - Alman dostluk paktı hakkındaki Türk Başvekilinin sözleri Alman devlet merkezinde pek tabîb olarak bilhassa memnuniyet uyandırmıştır. Çünkü bu sözler Almanyanın Türkiyeye karşı takib ettiği hattı harekete bir bakımdan tetabuk etmektedir.

İtalyanlar memnun

Roma, 5 (A.A.) — İtalyan gazeteleri Türkiye Başvekili doktor Refik Saydamın nutkunun ehemmiyetini tebarüz ettirmektedir. Jurnal Ditalya gazetesi bu beyanattı Türkiye ile Mihver devletleri ve Roma ile Ankara arasındaki siyasi münasebetlerin tanzimi için ya pilmis mühim bir teşebbüs telâkî etmektedir. İtalya Türk harici siyasatinin aldığı yeni çereyandan memnuniyet duymaktadır. İtalya Türkiye'nin mâli inkışafını daima müsaîd bir nazarla karşılamış ve bu husustaki Türk menfaatlerini her zaman takdir etmiştir.

Küçük Haberler

★ Sivas aygır deposu müdürlüğüne tayin edilen Çifteler başmüdür muavini Refi Göktan vazifesine başlamıştır.

★ Yapılan ihbar üzerine Merzifon ipek kooperatifinde bankadan alınan ipliklerin halka ve esnafa dağıtılmadığı anlaşılmiş ve Cümhuriyet müddeiumumiliğince işe vaziyet edilmiştir.

★ Gümüşhacıköy muntakasının yeniden bir mühendis tayin edilerek işlerin intizamla cereyan etmesini muvaffakiyetler dileriz.

★ Sivas sıhhat ve ictimai muavenet müdürlüğü kadrosunda açık bulunan kâtibliğe Kırklareli sıhhat müdürlüğü kâtiblerinden Adil Mutlu naklen tayin edilerek gelmiş vazifesine başlamıştır.

★ Piyasadaki mevcut tirpanların pahalı olmalarını nazari dikkate alan Sivas ziraat müdürlüğü köylülerin tirpan ihtiyacını karşılamak üzere getirttiği tirpanları birer lira bedel mukabilinde bugünlerde köylülerimize tevziye başlayacaktır.

TIYATROLAR

Suadiye Şenyol Tiyatrosunda 7 Temmuz Pazartesi günü akşamı Taksim Altın-tepe tiyatrosunda 11 Temmuz Perşembe akşamı Maruf film rejisörü

VEDAD ÜRFİ KAN !!!

Komedi dramatik 3 perde Eserde diğer roller, sabık Darülfünun İstanbul Opereti sanatkarlarından müteşekkil bir grup tarafından oynanacaktır.

Raşid Rıza Tiyatrosu 8/7/941 Salı günü akşamı Üsküdar Ayparkta Mütemaddi kahkaha eseri

— Asılzadeler — Komedi, 3 perde Halide Pişkin temsilinde istihsal edecektir

["Son Posta,,nın lisan dersleri"]

6 ayda pratik usulle İngilizce

HAZIRLAYANLAR:

Prof. A. R. Thompson ve İrfan Konur

40'inci ders

Lesson Fourty

Geçen derste verilen metnin özetidir:

Amerikada bir arkadaşım var ki evi kırda tarlalar arasındadır ve yakınında başka hiçbir ev yoktur. Ev bir çiftlik evidir. Çiftlik bir pamuk çiftliğidir. Arkadaşım ve ailesi çiftlik işlerini yapmazlar. Zenciler tarlaları tohum için hazırlarlar. Sonra tohumları toprağa koyarlar (ekerler) ve genç nebatları ihtimam ederler. Toprağı, nebatların kökleri civarında çapalınması olarak muhafaza ederler, zira bu, nebatların büyümesi için iyidir. Onlar yapraklarda ve tohumlarda delikler açan böcekleri tahrib etmek suretilerle nebatları sağlıklı olarak muhafaza ederler. Bu çeşid böcekler yumurtalarını yaprakların alt taraflarına koyarlar. Bu yumurtalardan, gıdalarını nebatın alt kısmında küçük kurtlar meydana gelir. Pamuk nebatlarının yeşil yapraklar ve büyük sarı çiçeklerle sert sakları vardır.

Babamın ve annemin çiftlik yakınında bir kasabada, her yaz gittiğimiz bir evi vardır. Ben çiftliğe çıkarım ve ben ve arkadaşım tarlalarda yardım ederiz. Biz pamuk tohumlarını torbaya koyarız. Bu tohumların beyaz kabukları, şehirde iplik yaptıkları pamuktur. Biz dolu torbaları pamuk tohumlarına koyduğumuz çiftliğe götürürüz. İki adam pamuğu yük arabasına koyarlar ve at ve arabaları beraber şehre giderler.

İsimden sonra gider, çayın yerinde ağaçların gölgesinde istirahat ederiz. Arkadaşımı hemşireleri gıda ile tarlaya çıkarırlar. Onlar da, evin arkasındaki bahçede ağaçlardan (koparıldıkları) meyvalar ve çiftlikten aldıkları

ları süt vardır. Çiftlikte onlar keçileri, tavukları ve bir kedi ile iki köpeği muhafaza ederler. Köpekler düz postlu büyük hayvanlardır. Koyun yünü kumaş için iyidir. Keçiler bulduğumuz tarlada değildirler. Bu keçiler, aşağıya eğilmiş boyunlarıyla, her şeyi hiddetle kovalarlar. Bunun için ki biz onların tarlasında istirahat etmeyiz.

Başlarımızın üzerinde kuşlar birdaldan diğerine uçarak gelip giderler. Bazi kuşların kanadlarında ve kuyruklarında yeşil tüylerle mavî vücudları vardır. Ötekiler kırmızı ve sarı, yahud siyah ve beyazdır. Bazi yerlerde maymunlar, kuyrukları veya ayak parmaklarıyla asıllara, ağaçtan ağaca giderler, fakat Amerikanın bu kısmında bulunmazlar.

Toprakta (yerde), ağzlarında gıda parçalarıyla karnıcalar doladırlar. Çiçekler çayın arasında dır ve çiçeklerin kokusu havadadır (havayı doldurur). Arılar gıda için çiçeklere giderler. Onlar, onun bir kısmını alır ve evlerine götürürler ve onu genç arılar için saklarlar. Sinekler ellerimize ve yüzümüze konarlar. Süte konmazlar. Çünkü onun üzerinde bir ağ vardır.

Yemeyimi yedikten sonra keyifli keyifli (saadetle) şehre giden yola koyulurum. Yol tekerleklerin izleriyle delik delik (pürüzlü) ve şehir uzaktır. Fakat yoluma rağmen ilerler ve bacaklarını istirahat vermem. Eğer dinlenirsem gruptan evvel salimen şehre varamam.

Vocabulary:
edge (ec) — Kenar
never (nevər) — Hiçbir zaman
(Arkastı sayfa 8 sütun 1 de)

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)
ki Sovyet kuvvetlerini ihata etmek teşebbüslerinin akamete uğradığını bildirmektedir. Bu tebliğ Finlandiya ve Besarabya cephelelerinden hiç bahsetmediği gibi Almanların Sovyet ordusunun zaıyatı hakkında neçrettikleri rakamların hakikatini pek çok üstünde olduğunu bir defa daha ilân etmektedir.

5 Temmuz tarihli bir Berlin telgrafı ile gene aynı tarihli olup Stokholm, Bern ve Berlin kaynaklarına istinad eden iki Londra telgrafı ise Sovyet kuvvetlerinin artık Alman tanklarının ilerî hareketini durdurabilecek bir vaziyette olmadıklarından, yakında bu Alman tanklarının Moskova önünde görünmelerini muhtemel olduğundan, Macar kuvvetlerinin Karpat geçidlerini alarak ovaya indiklerinden, Almanların sağ cephelerinde oimâk üzere Sovyet kuvvetlerini fazla sıkıştırmağa başladığından bahsetmektedirler.

Dün Almanlar tarafından nesredilen fevkalâde bir resmî tebliğde de Minsk civarındaki muharebelerde 20.000 Sovyet askerinin siyasi komiserlerini öldürdükten sonra Almanlara iltica ettiklerini bildirmektedir.

Bütün bu haberler Sovyetlerin esasen iki üç gündübeni çok müşkül şartlar dahilinde umumî olarak ıcrasına uğraştıkları ricat hareketini teyid etmekte ve hudud üzerindeki ilk cephelelerinin bazı kısımlarında olduğu gibi Çerno- viç - Tarnapol bölgesindeki kuvvetlerinin tehlikeli vaziyetinde henüz izaleye muvaffak olamadıklarını göstermektedir. Tarnapol'daki şiddetli Sovyet mukavemetinin Galiçyada sıkışık durumdaki kuvvetlerinin ricatini temine matul olduğu da söylenebilir. Sovyet ordusunun vaziyetindeki bu tehlike, dün de işaret ettiğimiz ve hile eğer Alman - Rumen kuvvetlerinin, bir İngiliz membana göre 44 piyade (19 u Alman, 25 i Rumen) ve 3 süvari tümeniyle ehemmiyetli miktarda zirh ve motörlü cüzütamlardan mürekkep, yani takriben 750.000 kişilik ve belki de daha fazla bir kara ve ona göre hava kuvveti ve sıklığı merkezi şimal kanadlarında olmak üzere Moldavya şimalinden Dinyester nehrini umumî istikame-

tinde ve Drinari yolundan dört kol halinde ıcrâ etmekte oldukları taarruz süratle irkâş edebilirse daha da artacaktır. Malûm olduğu üzere Romanyanın Moldavya kıyası şimalen Bukovina, şarkan Perut nehrî, cenuban Tuna nehrî dirseği ile Karpat dağları dirseği hattı, garben de Rumanya ve Transilvanya arasındaki Karpat dağları kısmı ile mahduddur. Harita ya bakılırsa Moldavyanın daha bariz bir surette göze çaracak olan bu coğrafî vaziyeti dolaylı olarak bu kıt'anın şimalinden başlıyan bir taarruzun, eğer bu taarruz karşı koymağa menur Sovyet kuvvetleri fazla mukavemet göstermeksiz Dinnyester nehrî gerisine çekilirlerse Çernoviç - Tarnapol muntakasında muharebe eden Sovyet kuvvetleri için ne kadar tehlikeli olacağı daha iyi anlaşılır.

Fakat, bu harbin başlangıcında, yani iki hafta evvel Sovyetler tarafından hudud yakınlarında tesis edilmiş olan muazzam cephenin Alman orduları tarafından vahim bir şekilde yarılmış olmasına ve bugün Alman ve müttefikleri ordularının her taraftan çekilmeğe çalışan Sovyet kıt'alarını şiddetle ve yeni sıkışıklara sıkıştırarak tarza takib etmekte olmalarına rağmen Sovyet ordusu kıt'alarının bir ricat hareketine hiç durmadığı devam etmeleri ihtimalinin az olduğunu ve bizim umumî olarak Dinyester hattı ismini verdiğimiz, Sovyetlerce ise Stalin hattı tesmiye edilen bir hattı, tutunabildikleri kısmında ve muvaffakiyet ümidi ne olursa olsun, müdafaaya teşebbüs edecekleri bizzat Almanlar tarafından dahi tahmin edilmektedir.

Biz, Dinyester veya Stalin hattını bundan evvelki yazlarımızdan birinde kısaca tarif etmiştik. Şimdi, Alman kaynaklarına dayanarak bu hususta biraz daha tafsilat verelim:

Bu hat, Karadeniz sahilinden ve Sovyetlerin eski hududları olan Dinyester nehrî; mansabı şarkan dan başlar ve bu nehrî takib ederek evvelâ şimalde doğru uzanır, daha sonra Kiyev muntakası hizasında Dinyester nehrine atlıyarak bu nehrin Smolenske dönmek için bir dirsek teşkil ettiği noktaya kadar Dinyester nehrini takib

eder, bunu müteakib biraz daha şimalde bulunan Wilebsk şehir ve köprüsünden geçerek gene şimalde doğru Pskow mevkiine vâ'il olur ve bu mevkiin de şimaline tesadüf eden Peijus gölünün arkasından mürur suretile Finlandiya körfezi sahilinde kâin Narva mevkiinde nihayet bulur.

Bu hattın inşası her tarafta tamamlanamamakla beraber son seneler zarfında müdafaaya çok müsaid bir hale getirildiği de mevducul malûmat cümlesindedir.

Ancak Beresina nehrini şarkadığı doğru geçen ve Smolensk istikametine yeni terakkiler kaydeden Alman zirh ve motörlü kuvvetleri eğer Sovyetlerin Moskova istikametinden yetiştirecekleri ihtiyat kuvvetleri geriye atılamaz veya hiç olmazsa durdurulamazsa bu hatın Dinyester dirseği ile Witebsk arasındaki kısmının yarılması ve bu kadar emek, zahmet ve masrafla vücuda getirilmiş olan bu Stalin hattının daha işgali sırasında sarsılması olacağını tekrar etmek mecburiyetindeyiz. Şimdi, bir nokta var:

Eğer Sovyetler, tahkimat sistemlerinde müdafaaya hatta yerine müdafaaya sahası esasını kabul etmişlerse o zaman bu ilk yarımada sadece bir girinti veya cep halinde kalır ve geride bulunan diğer bir tahkimat hattını yarılan kısmın kenarlarına rapetmek suretile gene müdafaaya devam kabül olur. Bundan evvelki Sovyet - Finlandiya harbinin mahkûmü olduğu kuşkusuz Mareşal Manerhaymin Lâ doganın gölü ile Finlandiya körfezi arasındaki Kareli berzahında vücuda getirmiş olduğu meşhur Manerhaym hattı bu suretle ter-tib edilmiş ve diğer bazı hususiyelerine bilhassa bu keyfiyete in-zimam etmiş olması dolayısıyla idi, ki Sovyet ordusu, Fin kuvvetleriyle nisbet edilirse cidden muazzam bir mahiyet iktisab edeceğine şüphe olmayan kuvvet ve vesait kullanmış olmasına rağmen gene binnisbe uzunca zaman bu hattı tam manasile yarmağa muvaffak olamamış, her yarma yaptığı zaman da bulunduğu kısmında daima Finlerin yeni tahkimatı ve yeni kuvvetleri karşışlaşmış idi. Gerçi Finlerin fevkalâde olan cesaretleriyle çok yüksek vatan müdafaası his ve azimlerinin bu husus-

Değişen dünya

(Baştarafı 2 nci sayfada)

bir hareket olmaktan çıkarak insanları ve milletleri en zalim ve hodkâm usullerle istismarı; fazilet ve marifet bilen, ferdi kazanç ve ihtirasi her şekilde makbul ve mu-teber sayan, ve bunların neticelerini sefalet ve ızdırapla alâkadan olmuyarak, âlem için faydalı bulan bir takım kanaatler ve iman har heyeti mecmuası haline geldi.

Bu şekilde kapitalizm, kendi tekâmülü nispetinde tezadlarını keskinleştirmeye ve kendi kuyusunu kendisi kazıya mecburdu. Dünya iki farklı âleme ayrılmıştı. Bunlardan biri sanayici ve metropolitan memleketler, diğeri de bundan mahrum olan müstemlekeler ve açık pazarlar. Aynı zamanda insanlar iki büyük sınıfa takdim edilmişti: Sermayeye ve istihsal vasıtalarına malik olanlar, yani sermayedarlar; sermayeden ve istihsal aktlerinden mahrum olup gündelik hayatlarını kazananlar, yani proleterya.

Dünya memleketleri mukadderat ve menfaat bakımından bir birine düşman sınıflara taksim edilmişti. Bunlardan maada, aynı kategoride olan insanlar arasında da en korkunç ahlâkî uğurlar açılıyor, rekabetler, hile ve zulüm yollarıyla, eldivenli haydutluk usullerle insanlar hayat mücadelesinde birbirlerini çukura yuvarlamaya çalışıyorlardı.

İşte liberalizmin çökmesinde başlıca sebeb, liberalizmin maddî ve hodkâm ahlâkî, ve büyük dünyaya görüşünden mahrumiyetidir.

Ahmed Hamdi Başar

bu büyük dahlî vardır. Ancak, Sovyet askerinin de zaman, iklim ve şeraitin müşkülâtına rağmen cidden yüksek bir cesaretle harbet-tiklerini itiraf etmek icab edeceğine göre mesele gene manevî emanlara zamimeten harb fen-ninin emrettiği tedbirleri zamanında ıcrâ ve tatbik etmiş olmak noktasında emerküz eder.

Sovyet tahkimat sistemi, meselâ Fransadaki Daladye hattı gibi sadece bir hatta inhisar ediyorsa o zaman açılmış veya açılacak olan gediklerin kapatılması kolay olmayacağı kendiliğinden anlaşılır. Önümüzdeki birkaç günün bütün bu tahminlerin hakikatini bize göstereceğinden şüphe yoktur.

Emekli General K...

Bir genç kız, aşkına vüsal için nelere razı değildir?.. Bu kalb mu ammalarını, bana; kırk sekiz günlük fal idarehanem açtı.. neler gördüm; neler?..

Sultan Hamid devrinde falcılık, remilcilik serbestti.. yeter ki; başta: Bir (kavuk); sırta: Bir kürk; elde de yeşil boyalı bir dükkân olsun.

Nuruosmaniye caddesinde, meşhur büyüücü Erzurumlu Hocanın karşısında bir dükkân açmışım.. mühürü kadimim (Süleyman Tevfik) ten öğrendiğim Künzülhavas) masalları; Mağribî hocadan kaptığım (ham - hum - şara lop) tekerlemeleri ve (ne şihirdir ne keramet: El çabukluğu marifet) düzeni nihayet beni de başlama bir kavuk; arkama bir kürk giymek suretile: (Seyyid Mahmud Gaznevî Efendi) yaptım..

Hergün; aşk ne elemelerini, ne azablarını dinliyordum... hayatın ne komedyalarını, ne facialarına şahid oluyordum... Hele o genç kızların; karşına, mütevekkilâne oturup da dudaklarının arasından çıkacak bir teselli sözü, ne intizarları ne feci bir hayat sahnesi idi?..

— Beni aldattı.. aşkına inan-dım.. hâmileyim.. doktorlara gittim.. derdim çare bulamadım.. ne ilaçlar aldım.. az daha hayatıma kaybediyordum.. ebeveynim duyacak diye gecleri sabahlara kadar uyukum yok.. işin daha fecisi: Vefasız çıktı.. şimdi benden kaçıyor.. nasıl aldandım?.. Nasıl kandım?.. Nasıl vandanım?.. Ah hocam, ne olursa sizden olacaktı?..

Benden ne olacaktı?.. Kelim medarı olsa kendi başına olurdu?.. Eğer elimde kayıplara hükmedecek bir kuvvet olsa, dükkân açarda remil ile fal ile uğraşır mıydım?.. Müstakbeli bilesem evvel kendimi ayar etmez miyim?.. Sevgilisini, önünde zanû bezemin tazarrua getirebilecek hatifi bir kuvvete malik olsaydım bu köşelerde isim ne idi?.. Birkaç dakikalık (Seviyorum.. seviyorsun.. se-

gün) sigasına basireti elden bırakıp da ayağı vsulat açırken bir genç kız akıbeti elbette böyle husrandı. Kalbim parçalanıyordu... Fakat elimden ne gelirdi?.. Neye kadirim? Hiç!..

— Aman hoca efendi.. ne olursa sizden olacaktı?.. Mücevherlerim kayboldu.. üç aydır polis meydanına çökardım.. Yamalı hocaya gittim: (Bir yerde gömüldür bu!) dedi.. Erzurumlu Hocaya gittim: (Deniz aşırı bir yerdedir!) dedi.. Kırkizlara gittim: (Yakın bir adamın koynundadır; dediler.. hiçbirini bir şey yapamadım.. size geldim.. artık bütün ümidlerim sizde..

Ben ne yapabiliyordum?.. Zabita teşkilâtının aylarca meydanı çökürdüm.. bir şey beni nasıl bulacaktı?.. Mademki onların her biri bir türlü söylemişlerdi; benim de (ne yerde; ne denizde; ne koynunda; bir çekmeceye saklıdır) demekten başka çarem var mıdır?..

— Ah efendi hazretleri ah.. sizen malûm değil.. İki aylık hâmileyim?.. Bir çocuğum var: Kız.. kocam ille erkek evlâd istiyor.. (Eğer bu sefer de kız olursa valahi üstüne evlenirim..) diyor.. bir (cenin duası) varmış.. Kırk gün kırk gece okunursa doğacak çocuk muhakkak erkek olurmuş.. artık ne olursa sizden olacak efendi hazretleri!..

Bu kafada erkekler de az değil.. karşiki pencerede gördüğüm

genç kıza (Celbiye) yaptırmak istiyenler; mektebli bir kız kendisine ram etmek istiyenler; başkası kaçan sevgilisini geri çevirmek istiyenler..

Erzurumlu Hocanın hoş bir numarası vardı: Bir altın beşbirliği bir kutuya koyup okunmak üzere getirmek.. bu kutu aneak muradın hasıl olduğu gün açılacaktı. (Esasen o murad da hiçbir vakit husule gelmeyeceğinden o beşbiryerde de hocada kalır giderdi..)

Mağribî Hocanın numarası: daha başka idi: Evvelâ beyaz pilçten başlar; siyah hindi; siyah koyun gibi şeyleri (Güya: Cinlere kurban edilecek bahanesile) getirirdi. (Bu ganaimle Mağribinin Anadoluhisarındaki evi vâsi bir koyun ve tavuk ağılı halini almıştı..)

Bunların içinde en asrisi ben dim: Gençliğin tuhaf çalgunlukları vardır. İnsan ne kadar temkinli olsa kendini bu çalgunlıklardan kurtaramıyor.. böyle çeşid çeşid menekşe; yasemin; şebboy; leylak kokulu genç kızlar gelip de; insan her emrine minkad sıcaklık.. la mütevekkilâne teslimiyetleri tahammül olunur, davanılır şey miydi?.. Müşidile müridin başbaşa kaşışa... Ne hazin, na tatlı dakikalardı!.. Fakat, ben, bu dakikalardan birini.. bu işlerdeki tecrübe-besizliğime mebnî.. az daha hayatıma ödeyordum..

Erzurumlu; Mağribî ve emsali

bu işlerde tecrübeli adamlardı.. Onları faka bastırmak imkânsızdı.. Evlere çağırıldıkları zaman gitmezlerdi.. Kalblerinde de rik kat ve merhametten eser yoktu..

Müşerilerin arasında eivelek bir genç kız vardı: Hadiye!.. Bu kız Erzurumlu Hocaya; Mağribiye, şuna buna birçok paralar kapmıştı, derdine bir türlü deva bulamamış; en nihayet de bana gelmişti..

Hadiye bana yalnız bazan arkadaşları beraber geliyordu!.. Bir gün aşkım üstü Direklarasında Hadiyeye tesadüf ettim.. Kalbimde hiçbir şüphe uyandırmayan bir tebessümle yanıma sokuldu..

— Ben de sizen geliyordum; galiba bugün erken kapadım hoca efendi.. dedi..

Biraz konuşuktan sonra bir dembine:

— Bu aşkım bize gitsek... Demez mi?

Dedim ya.. sakal makal yerinde amma, o vakit serde de gençlik var.

Biraz yutkundum.. gitsem mi, gitmesem mi?.. Gözümün önüne mükellef bir içki sofrası; üryan püryan bir genç kız hayali geldi. O ilâve etti:

— Daha arkadaşlar da var... O kadar memnun kalacaksınız ki.. Durulur mu?

Hayhay.. gideriz efendim.. emredersiniz..

Bir arabaya atladık.. Mollagürani tarafında bir eve gittik. Evde üç genç kız daha vardı!

Acaba burası bir (randevu) evi miydi?.. Hâlâ bilmiyorum.. Genç kızlar etrafımı aldılar.. kanraya kuşları gibi civil civil kıyafetler giydiler.. zerre kadar bir şüphe hatırıma gelmiyordu.. iştiha âber bir içki masası kurdular.. bana da bir gecelik entarisi getirdiler.. çünkü, kavuğu çıkardım. EL biseleri soyundum.. geceliği giydim.. dört genç kızın arasına kuruldum... Artık dünya benimdi!.. Dünya benim mi?.. Hayır!

İkinci kadehte şiddetle kapı çaldı..

Hadiye:

— Eyvah; ağabeyim geldi!.. Demez mi?

Duçar okduğum felâketi anlar gibi olmuştu.. kızların yüzlerine baktım: Zerre kadar desise veya herhangi bir intikam eseri görünmüyordu.. onlar da benimle beraber telâş ediyorlardı..

Hâlâ şaşarım: Rollerini bu kadar iyi ezberlemiş artistler herhalde çok değildirl!

Kapı tekrar şiddetle çaldı.. Evin içinde beni saklayacak bir yer yokmuş..

— Aman bahçeye geliniz.. dediler..

Bahçede; kocaman bir fiçı vardı..

Hadiye:

— Ağabeyim şimdi gider.. beson dakika şu fiçıya giriniz. Dedi..

Bu sözü o kadar safiyane söylüyordu ki tekrara mahal bırakmadan fiçıya girdim.

Beş dakika sonra; yukarıdan bir pencere açıldı. İki kova su başından aşağı geçti. Arkasından üç kızın eivelek kahlakları işitildi: — Ha... ha... ha... ha..

Arkasından bir erkek sesi bunlerin kahlahasını takib etti:

Bu kapana düşmemeli idin ki senin hoca olduğuna bileyim! Haydi gene ucuz kurtuldun. Git arkadaşların Erzurumluya; Mağribiye gördüğünü anlat!

Can havile fiçıdan fırladım. Fiça da bir tarafa yuvarlandı. Berreket versin ki bahçenin etrafında duvar yoktu. Fakat gecelikle sırsıklam bir halde idim.

Pencereden kızların kahlakları işitiliyordu..

Koşa koşa caddenin bir kenarına çıktım. O vakit sokaklarda havagazi yanardı. Bir gazın altına geldim. Gecelik, ellerim, her tarafım mosmordul. Meğer öçtükleri iki teneke su değil; galibarda imiş.

Arka sokaklardan dolaşa dolaşa Aksarayaya kadar gelebildim. Takatim kesilmişti.

Kenarda bir araba duruyordu. Arabacı beni o kıyafette boyalar içinde görünce hayvanları kamçıluyup kaçmak istedi. Seslendim:

— Yahü hemşerim. Merak etme.. deli değilim.. bir felâkete uğradım. Beni Nuruosmaniyyeye kadar götür. Kaç kuruş istersen vereceğim.. dedim.. Güç belâ herifi kandırdım. Dükkâna geldim.

Bir hafta dükkânı açamadım. Şaım sakalım mosmor olmuştu. Boyaları çıkarmak için dört gün hamama gittim. Kavuk; kürk; elbise, saat köstek, ve cebimde bulunan yirmi lira hepsi o evde kalmıştı!.. Kimseye de şikâyet edemedim. Çünkü (hocanın başına ge-lenler!) diye bir de gazetelere geçecektim. Hem boş yere herkese derd anlatmakta ne mana vardı?..

(Arkastı var)

Fiçıya nasıl girdim?

Bu sözü o kadar safiyane söylüyordu ki tekrara mahal bırakmadan fiçıya girdim. Beş dakika sonra; yukarıdan bir pencere açıldı. İki kova su başından aşağı geçti. Arkasından üç kızın eivelek kahlakları işitildi: — Ha... ha... ha... ha..

Arkasından bir erkek sesi bunlerin kahlahasını takib etti:

Bu kapana düşmemeli idin ki senin hoca olduğuna bileyim! Haydi gene ucuz kurtuldun. Git arkadaşların Erzurumluya; Mağribiye gördüğünü anlat!

Can havile fiçıdan fırladım. Fiça da bir tarafa yuvarlandı. Berreket versin ki bahçenin etrafında duvar yoktu. Fakat gecelikle sırsıklam bir halde idim.

Pencereden kızların kahlakları işitiliyordu..

Koşa koşa caddenin bir kenarına çıktım. O vakit sokaklarda havagazi yanardı. Bir gazın altına geldim. Gecelik, ellerim, her tarafım mosmordul. Meğer öçtükleri iki teneke su değil; galibarda imiş.

Arka sokaklardan dolaşa dolaşa Aksarayaya kadar gelebildim. Takatim kesilmişti.

Kenarda bir araba duruyordu. Arabacı beni o kıyafette boyalar içinde görünce hayvanları kamçıluyup kaçmak istedi. Seslendim:

— Yahü hemşerim. Merak etme.. deli değilim.. bir felâkete uğradım. Beni Nuruosmaniyyeye kadar götür. Kaç kuruş istersen vereceğim.. dedim.. Güç belâ herifi kandırdım. Dükkâna geldim.

Bir hafta dükkânı açamadım. Şaım sakalım mosmor olmuştu. Boyaları çıkarmak için dört gün hamama gittim. Kavuk; kürk; elbise, saat köstek, ve cebimde bulunan yirmi lira hepsi o evde kalmıştı!.. Kimseye de şikâyet edemedim. Çünkü (hocanın başına gelenler!) diye bir de gazetelere geçecektim. Hem boş yere herkese derd anlatmakta ne mana vardı?..

(Arkastı var)

